

Hvidbog til Råstofplan 2012

Indledning

Regionsrådet vedtog d. 12. december 2011 Forslag til Råstofplan 2012 for Region Syddanmark. Forslaget har været i offentlig høring i perioden den 2. januar 2012 til den 27. februar 2012. Høringsfasen gav anledning til 74 høringssvar med bemærkninger til Forslag til Råstofplan 2012 fra Staten, kommuner, vandselskaber, borgere, råstofbranchen og organisationer.

Denne hvidbog indeholder et resumé af de enkelte bemærkninger samt Regionsrådets svar. Hvidbogen er opdelt således, at de generelle bemærkninger er beskrevet først. Herefter følger bemærkninger til konkrete områder, sorteret efter kommuner.

De indkomne bemærkninger til råstofplanen er markeret med sort skrift, efterfulgt af Regionsrådets svar med rød skrift.

Indhold

Forslag til Råstofplan 2012 - generelle bemærkninger	6
Naturstyrelsen på vegne af Vejdirektoratet	6
Kulturstyrelsen	6
Forsyningsselskaberne VandCenter Syd, Esbjerg Forsyning og Tre-For Vand.....	6
Varde Forsyning	7
Billund Lufthavn.....	7
Bech-Bruun på vegne af Nymølle Stenindustrier A/S.....	8
Danske Råstoffer	10
Line S. Jepsen.....	11
Trekantområdet.....	11
Middelfart Kommune	12
Assens Kommune	12
Nyborg Kommune.....	13
Odense Kommune	13
Svendborg Kommune	14
Billund Kommune	14
Kolding Kommune	15
Vejle Kommune	15
Esbjerg Kommune.....	16
Varde Kommune.....	18
Vejen Kommune	19
Haderslev Kommune	20
Sønderborg Kommune	20
Aabenraa Kommune.....	20
Bemærkninger til konkrete områder.....	21
Middelfart Kommune	21
Interesseområde for sand, grus og sten ved Staurby.....	21
Graveområde for sand, grus og sten ved Køstrup.....	21
Håre-Lunge Bjerge	22
Assens Kommune	23
Graveområde for sand, grus og sten ved Ålsbo	23

Graveområde for sand, grus og sten ved Brylle	24
Graveområde for sand, grus og sten ved Trunderup	25
Interesseområder for sand, grus og sten i Assens Kommune	25
Faaborg – Midtfyn Kommune.....	26
Graveområde for sand, grus og sten ved Allerup.....	26
Interesseområder for sand, grus og sten i Faaborg-Midtfyn Kommune.....	27
Graveområde for sand, grus og sten, Tarup Davinde.....	27
Odense Kommune	28
Interesseområder ved Borrebyværket	28
Grave- og interesseområder ved Stenløse	28
Interesseområderne ved Holmehave Bæk og ved Odense Å.....	28
Interesseområde ved Davinde.....	28
Interesseområder for ler	29
Svendborg Kommune	29
Graveområde for sand, grus og sten ved Højes Dong.....	29
Graveområde for kvartssand ved Lundeborg.....	29
Interesseområde for sand, grus og sten nord for Lehnskov.....	29
Interesseområde for bentonit sydvest for Lunkebugten	30
Interesseområde for bentonit øst for Bjerreby Renseanlæg	30
Nordfyns Kommune.....	30
Graveområde for sand, grus og sten ved Krogsbølle	30
Ærø Kommune	31
Forslag til nyt graveområde på Ærø	31
Billund Kommune	31
Graveområde for sand, grus og sten ved Fruens Banke	31
Graveområde for sand, grus og sten ved Svollibjerg.....	32
Interesseområder for sand, grus og sten i Billund Kommune.....	32
Interesseområde for sand, grus og sten ved Frederikshåb Plantage	32
Kolding Kommune	32
Råstofinteresseområder for sand, grus og sten ved Gelballe og Lejrskov	32
Råstofinteresseområder for sand, grus og sten ved Viuf og Almind.....	33
Råstofinteresseområde mellem Ødis og Taps.....	33
Graveområde for sand, grus og sten ved Seest.....	33

Foreslået graveområde ved Vester Nebel.....	34
Interesseområde for sand, grus og sten ved Fovslet.....	34
Graveområde for sand, grus og sten ved Stepping	34
Vejle Kommune	35
Graveområde for sand, grus og sten ved Rostrup.....	35
Interesseområdet for sand, grus og sten ved Rostrup	36
Udvidelse mod vest af Sødover graveområde for sand, grus og sten.....	37
Egil Jensen A/S.....	37
Sødover Øst forslag 1	37
Sødover Øst Forslag 2.....	38
Foreslået graveområde ved Vester Hornstrup.....	39
Graveområde ved Vandel Mark	39
Billund Kommune	39
Esbjerg Kommune.....	39
Graveområde for sand, grus og sten ved Søhale	39
Indvindingsoplande i Esbjerg Kommune der er sammenfaldende med råstofinteresseområder	40
Graveområde for sand, grus og sten ved Tjæreborg Mark	40
Aktive grave uden for graveområder	41
Varde Kommune.....	41
Ansøgt graveområde ved Hesselmed.....	41
Graveområde for sand, grus og sten ved Alslev	41
Graveområde for kvartssand Vibæk-Hostrup	42
Ansøgning om graveområde ved Vibæk-Hostrup	42
Graveområde for sand, grus og sten ved Bastrup.....	42
Nye interesseområder for sand grus og sten ved Kvong, Hindsig og Diagonalvejen	42
Interesseområder for ler ved Skovlund og Nordenskov.....	43
Interesseområder for ler og sand, grus og sten som overlapper indvindingsoplande til vandværker i Esbjerg Kommune.....	43
Vejen Kommune	43
Graveområde for sand grus og sten ved Klelund Plantage	43
Interesseområde for ler ved Sekær.....	44
Interesseområde for ler ved Gesten og Gejsing Skov	44

Interesseområder for ler og sand, grus og sten som overlapper indvindingsoplande til Vandværker i Esbjerg Kommune.....	44
Haderslev Kommune	45
Graveområde for Sand, grus og sten ved Mølby.....	45
Interesseområde for Sand, grus og sten ved Oksenvad.....	45
Eksisterende råstofgrave ved Oksenvad, Hyrup og Neder Jerstal.....	45
Sønderborg Kommune	46
Graveområde for sand, grus og sten ved Gammelgård	46
Tønder Kommune.....	46
Ansøgt graveområde for sand, grus og sten ved Rurup.....	46
Aabenraa Kommune.....	46
Ansøgt graveområde for sand, grus og sten ved Røllum (Uge Nord).....	46
Ansøgte graveområder for sand, grus og sten ved Røllum og Stubbæk.....	47
Graveområde for sand, grus og sten ved Torp Plantage (Uge Nord)	47
Graveområde for sand, grus og sten ved Perbøl.....	47
Graveområder for sand, grus og sten ved Hønsnap og Kollund.....	47

Forslag til Råstofplan 2012 - generelle bemærkninger

Naturstyrelsen på vegne af Vejdirektoratet

Der gøres indsigelse imod forslaget Retningslinje 4.2.1 "Retningslinjer for ressourcebeskyttelse". Indsigelsen er begrundet i at retningslinjen ikke rummer undtagelser for statslige infrastrukturanlæg som er sikret i kommuneplaner, vedtaget ved anlægslov eller sikret på anden vis. Indsigelse vil kunne frafalde, såfremt der i retningslinje 4.2.1 indføres: "Statslige infrastrukturanlæg optaget i gældende kommuneplaner, vedtaget ved anlægslov eller sikret på anden vis undtages dog fra bestemmelse 4.2.1."

Imødekommes. I retningslinje 4.2 indføres: "Statslige infrastrukturanlæg optaget i gældende kommuneplaner, vedtaget ved anlægslov eller sikret på anden vis undtages dog fra bestemmelse 4.2.1."

Der gøres indsigelse mod den foreslåede retningslinje 4.3. Indsigelsen begrundes i at der i forslaget Retningslinje 4.3 ikke er medtaget retningslinjer for trafiksikkerhed, m.v. langs vejnettet og i særdeleshed langs det overordnede vejnet. Indsigelsen vil kunne frafalde, såfremt der i retningslinje 4.3 indføres "Af hensyn til trafiksikkerheden skal overordnede veje afskærmes fra åbne brud i råstofgrave, med f.eks. jordvolde eller autoværn."

Imødekommes. I retningslinje 4.3 indføres "Af hensyn til trafiksikkerheden skal overordnede veje afskærmes fra åbne brud i råstofgrave, med f.eks. jordvolde eller autoværn."

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen bemærker at der er inden for forslagene til grave og interesseområder er beskyttede sten- og jorddiger, gravhøje og disses beskyttelseszoner. Kulturstyrelsen forventer at hensynet til de kulturhistoriske interesser i de udpegede graveområder varetages af kommunerne i forbindelse med afgørelser vedr. gravetilladelser.

Regionsrådet er enig i at det er kommunerne der fastsætter vilkår der tager hensyn til de forskellige interesser i den konkrete sagsbehandling.

Kulturstyrelsen bemærker at de kulturhistoriske interesser skal inddrages i forbindelse med overvejelserne om hvorvidt arealerne kan udlægges til graveområder.

Ved nyudlæg har regionen vurderet om der på trods af de kulturhistoriske interesser der berører området, vil kunne indvindes råstoffer i et rimeligt omfang. Områder hvor det vurderes at de kulturhistoriske interesser i praksis vil hindre en råstofindvinding er ikke medtaget.

Forsyningsselskaberne VandCenter Syd, Esbjerg Forsyning og Tre-For Vand

De tre forsyningsselskaber Tre-For Vand, Esbjerg Forsyning og VandCenter Syd har i fællesskab udarbejdet et hørings svar med generelle betragtninger vedr. retningslinjer, arealreservationer og grundvandsbeskyttelse

Vandselskaberne er enige i at råstofindvinding principielt godt kan ske i områder hvor der indvindes drikkevand, forudsat at der stilles de nødvendige vilkår til at sikre at råstofindvindingen sker uden risiko for grundvandets kvalitet eller for grundvandets sårbarhed. Vandselskaberne understreger, at råstofindvinding ikke er risikofri eller neutral i forhold til grundvandsinteresserne:

- I selve gravefasen er der risiko for spild og forurening fra kemikalier
- Efterbehandling til jordbrugsformål kan indebære en forøget risiko for grundvandsforurening med nitrat og/eller pesticider.

Region Syddanmark er enig i denne betragtning. Generelt er det regionens holdning at risici afledt af råstofgravning kan afhjælpes gennem vilkårsstilling i gravetilladelsen

Selskaberne påpeger at en vandressource kan være af så stor betydning eller så sårbar, at råstofinteresserne derfor bør vige for grundvandsinteresserne. Risikoen for påvirkning af grundvandets kvalitet og sårbarhed bør være afklaret inden der meddeles nye gravetilladelser.

Regionen er enig i at der altid bør foretages en konkret vurdering af evt. påvirkninger af drikkevandsinteressen inden råstofgravning påbegyndes

Forsyningsselskaberne bemærker at retningslinje 4.2 "at der ikke må planlægges for arealanvendelse der vil hindre råstofindvinding på kort eller langt sigt i interesse- og graveområde" reelt ikke giver mulighed for at "lægge vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser", som krævet i råstoflovens § 3.

Retningslinjen 4.2 vil vanskeliggøre grundvandsbeskyttelsen i betydelig grad. Dette gælder særligt i forhold til skovrejsning, som vil blive umuliggjort i de udpegede interesseområder. Da disse har en planlægningshorisont ud over 24 år betyder dette, at mulighederne for grundvandsbeskyttelse vil blive begrænset i interesseområderne i en meget lang årrække.

Region Syddanmark finder det uhensigtsmæssigt at udpegningen af interesseområder forhindrer beskyttelse af eksisterende vandindvindingsanlæg. Region Syddanmark er af den opfattelse af skovdrift ikke er forenelig med senere indvinding af rødbrændende ler. Skovrejsning vil derimod ikke nedsætte muligheden for at indvinde sand, grus og sten på langt sigt. Region Syddanmark vil derfor ændre retningslinjen således at der bliver mulighed for fx skovrejsning til beskyttelse af eksisterende vandforsyningsanlæg i interesseområder for sand, grus og sten.

Retningslinje 4,3. indvindingstilladelser. Vandselskaberne finder ikke at denne retningslinje lever op til råstoflovens § 3, idet der er dele af indvindingsoplande og OSD, hvor sårbarhed og hydrogeologiske forhold i øvrigt, er af en sådan beskaffenhed, at vand- og råstofindvinding er uforenelige.

Regionen omformulerer retningslinje 4.3.1 således at det fremgår tydeligere at kommunen kan tage udgangspunkt i konkrete grundvandsforhold i behandlingen af ansøgning om gravetilladelser, mens en gravetilladelse ikke kan afvises pga. generelle grundvandsinteresser.

Vilkår om pesticidfri drift efter efterbehandling skal efter vandselskabernes mening tinglyses som en del af efterbehandlingsvilkårene i indvindingstilladelsen, men mener at det bør præciseres hvordan, da de ikke finder at der er hjemmel i planloven.

Region Syddanmark vurderer at dette kan lade sig gøre og henviser til publikationen:

Administration af råstofloven - En vejledning til regioner og kommuner

Miljøministeriet, Naturstyrelsen. 2012.

Afsnit 4.5.2 p 28 om kommunernes lokalplanret

Afsnit 10.4.4 p 70 om gødning og pesticider

Afsnit 10.6 p 78 om tinglysning af vilkår

Afsnit 14.3 p 97 om aflysning af nogle vilkår efter godkendt efterbehandling

Varde Forsyning

Forsyningen beder om en redegørelse for hvorvidt der ved udpegningen af råstofområder tages hensyn til indvindingsoplande omfattet af bekendtgørelsen om indsatsplanlægning.

Råstofinteresseområder er ikke afvejet i forhold til andre sektorinteresser, men er en ensidig arealreservation. Inden udlæg som graveområde skal der ske en afvejning i forhold til andre interesser.

Billund Lufthavn

Billund Lufthavn gør opmærksom på gældende lovgivning jf. Bestemmelser om Civil Luftfart, BL 3-16, må anlæg, der kan tiltrække fugle, ikke placeres nærmere end 13 km.

Regionen er opmærksom på bestemmelserne.

Bech-Bruun på vegne af Nymølle Stenindustrier A/S

Afsnit 3.1 "Hvad er en råstofforekomst"

Det ville være hensigtsmæssigt, hvis Region Syddanmark benyttede dette afsnit til at beskrive en række yderligere relevante kriterier for, hvad der forstås ved en råstofforekomst, herunder navnlig udnyttelige råstofforekomster.

Region Syddanmark er ikke enig med Nymølle Stenindustri A/S i, at afsnittet bør udvides. Det er regionens opfattelse, at afsnittet på udmærket vis beskriver, hvad en råstofforekomst er. Afsnittet uddybes derfor ikke som foreslået.

Afsnit 3.2 "Byudvikling og fritidsområder"

Med denne del af redegørelsen søger Region Syddanmark at fastlægge den fremtidige anvendelse efter råstofgraven er færdiggravet. Det henhører ikke under regionens kompetence.

Region Syddanmark er enig i at kompetencen til at beslutte, hvad et område skal anvendes til efter endt råstofgravning, ligger hos kommunerne. Derfor er det indskrevet i redegørelsen at det er kommunen der skal forestå en sådan planlægning.

Afsnit 3.4 "Nabogener og trafik ved Råstofindvinding"

Nymølle Stenindustrier A/S gør indsigelse mod, at Region Syddanmark opfordrer kommunerne til at regulere trafikale forhold uden for råstofområdet i medfør af råstofloven. Formuleringerne bør helt udelades, men såfremt Region Syddanmark insisterer på at medtage en formulering/anbefaling om emnet, skal det præciseres, at der i medfør af råstofloven alene er hjemmel til at regulere de trafikale forhold inden for råstofområdet. Regionsrådet anbefaler også, at befolkningen inddrages mest muligt. Det er særdeles uheldigt, at Region Syddanmark konstaterer, at der er trafikale gener, som råstofgravning i dag påfører, og så samtidig lægger op til, at naboer får mulighed til at påvirke dette – navnlig henset til at netop de trafikale gener ikke er noget, som naboerne kan påvirke i forbindelse med meddelelse af en tilladelse efter råstofloven. Der henvises til afsnittet vedrørende retningslinje 4.3.6.

Region Syddanmark er fuldt ud vidende om, at trafikforholdene uden for råstofområdet ikke kan reguleres med hjemmel i råstofloven. Når regionen får kendskab til, at der i områder omkring visse råstofforekomster vil opstå trafikale problemer, hvis råstofindvinding påbegyndes med de eksisterende til- og frakørselsforhold, kan regionen se sig nødsaget til at sikre, et råstofudlæg ikke efterfølgende giver u hensigtsmæssige miljømæssige gener. Dette kan sikres ved, at råstofområdet ikke udlægges, eller at det udlægges under forudsætning af, at disse forhold løses i forbindelse med tilladelse til råstofindvinding. Når befolkningen inddrages, som krævet i forbindelse med planudarbejdelse, tages der stilling til alle de oplysninger, der måtte fremkomme vedrørende udarbejdelse af en råstofplan, såfremt disse vurderes relevante i forhold til udlæg af graveområder.

Afsnit 3.5 "Beskyttelse af natur og landskab"

Nymølle Stenindustrier mener at formulering "Hvis det ikke er muligt at finde alternative indvindingsområder, forudsætter Regionsrådet at der i gravetilladelsen stilles særlige krav til efterbehandling, der tilgodeser natur- og landskabsinteresser og som kan bidrage til en forbedring af regionens biodiversitet" har karakter af en retningslinje om forhold der rettelig hører under kommunens kompetence. Formuleringen er desuden for generel.

Såfremt Region Syddanmark ønsker at beskrive forudsætningerne for udpegningen af grave- og råstofinteresseområderne, skal dette ske som en begrundelse for hvert enkelt område, der lever op til de forvaltningsretlige krav om entydighed og præcision, og den kan alene være beskrivende.

Region Syddanmark er som tidligere nævnt fuldt ud klar over at kompetencen til at beslutte, hvad et område skal udlægges til efter endt råstofgravning, ligger hos kommunerne. Det er dog regionens opgave at udlægge eller ikke udlægge områder til råstofindvinding. I ganske særlige tilfælde kan det være nødvendigt at indvinde råstoffer i særlig værdifulde landskaber og naturområder. I disse helt særlige

tilfælde vil graveområderne kunne blive udlagt under forudsætning af, at der stilles særlige krav til efterbehandlingen med henblik på at tilgodese natur- og landskabsinteresser. Regionen stiller ikke konkret krav til områdets anvendelse efter endt gravning, men forudsætter alene, at kommunerne sikrer, at regionens biodiversitet forbedres i forbindelse med udarbejdelse af efterbehandlingsplanen. I modsat fald vil området ikke blive udlagt og dermed ikke kunne udnyttes råstofmæssigt. Region Syddanmark finder derfor, at det er en såvel lovlig som hensigtsmæssig fremgangsmåde rent planlægningsmæssigt.

På råstofplanens side 18 er anført *"Omfanget af arealer under indvinding skal begrænses af hensyn til landskabsoplevelsen. Antallet af graveområder skal begrænses af samme hensyn; dog skal det tilstræbes at der fortsat er konkurrence på råstofmarkedet og der skal sikres decentral forsyningsstruktur for at reducere trafikbelastningen"*. Firmaet bemærker at det må anses som særdeles tvivlsomt, om konkurrencehensyn er et lovligt hensyn efter råstoflovens § 3.

Når regionen ønsker at konkurrencen opretholdes, er det for at sikre at råstofforsyningen i et område ikke gøres potentielt sårbar ved at forsyningen er afhængig af én indvinder. Region Syddanmark erkender dog, at "konkurrence" ikke er et parameter, som kan lægges ind i råstofplanen. Afsnittet ændres derfor til *"Omfanget af arealer under indvinding skal begrænses af hensyn til landskabsoplevelsen. Antallet af graveområder skal begrænses af samme hensyn; dog skal det tilstræbes at der fortsat er en høj grad af forsyningsikkerhed og der skal sikres en decentral forsyningsstruktur for at reducere trafikbelastningen"*

Afsnit 3.9 "Arealer til råstofindvinding"

På råstofplanens side 19 er anført *"Regionsrådet anbefaler, at der udarbejdes landskabsplaner for indvindingsområder med særlige interesser for beskyttelse af natur og landskab eller etablering af fritidsområder"*.

Firmaet fremfører at der er tale om utidig indblanding fra Region Syddanmarks side, idet det henhører under kommunalbestyrelsen at beslutte, hvordan et område skal anvendes efter endt råstofindvinding. Fastlæggelsen af den videre anvendelse sker normalt naturligt i samarbejde med ejeren. Som nævnt er Region Syddanmark klar over at kompetencen til at beslutte, hvad et område udlægges til efter endt råstofgravning, ligger hos kommunerne. Der synes dog ikke at være noget til hinder for, at regionen overfor kommunerne kan anbefale, hvad området efterfølgende bør anvendes til.

Afsnit 3.11 "Fremtidig forsyningsstruktur" (nu 3.10)

Nymølle Stenindustrier A/S anser det for problematisk og vanskeligt foreneligt med råstoflovens formål, hvis Region Syddanmark baserer råstofforsyningen på sømaterialer og importeret granit. På denne måde baserer Region Syddanmark råstofforsyningen på forhold, hvor regionen ikke er myndighed, og hvor regionen ikke har indflydelse på forholdene. Dette vil alt andet lige indebære, at der er tale om en amputeret planlægning, hvor regionens forudsætninger kan bryde når-som-helst, hvilket ikke kan siges at være at sikre en råstofforsyning på længere sigt. Dertil kommer, at den mulige fremgangsmåde vil være væsentligt fordyrende og vanskeligt forenelig med, at råstofindvinding skal ske under størst mulig hensyntagen til miljøbeskyttelsen, herunder fordi transporten alt andet lige vil være længere, hvis der er tale om importerede granit.

Regionen baserer ikke råstofforsyningen på sømaterialer og importeret granit, men forholder sig til det faktum at ca 25 % af forsyningen de foregående år er blevet dækket af sømaterialer og importeret granit. Da regionen har pligt til at sikre en forsyning med råstoffer mange år ud i fremtiden og da områderne hvor der kan indvindes råstoffer kun kan udgraves én gang, er det relevant at interessere sig for den planlægningsmæssige sammenhæng til sømaterialer og import.

Retningslinje 4.3.6 (nu 4.3.7)

Råstofplanens retningslinje 4.3.6 er formuleret således: *"I områder hvor eksisterende bebyggelser vil blive særligt generet af kørsel med lastvogne til og fra råstofgrave, kan kommunen stille*

krav om særlige tilkørselsveje over tilstødende ejendomme og om nødvendigt ekspropriere til vejadgang med hjemmel i planloven”.

Firmaet bemærker at der i råstofloven alene er hjemmel til at regulere de trafikale forhold inden for selve råstofområdet med henblik på at minimere eksempelvis støj- og støvgener fra råstofgraven. Uden for råstofgraven er det kommunen/Vejdirektoratet (i medfør af vejloven i sin egenskab af vejbestyrelse) og politidirektøren (i medfør af færdselsloven og i sin egenskab af færdselsmyndighed), som på grundlag af de hensyn, der kan varetages under denne lovgivning fastlægger, hvordan vejene skal indrettes og trafikken afvikles.

Firmaet henviser til Skov- og Naturstyrelsens vejledning fra juni 2007, hvor det fremgår: *”Der kan ikke med hjemmel i råstofloven stilles vilkår med henblik på at regulere gener hindrende fra trafikken på offentlig vej til og fra indvindingsområdet. Der kan således alene fastsættes vilkår, der regulerer forholdene ved selve indvindingen, det vil sige inden for det område, der er omfattet af tilladelsen, herunder de interne transportveje frem til udkørsel”*

Firmaet mener at regionen bør afholde sig helt fra at søge at regulere trafikale forhold i råstofplanen, hvor der er tale om at varetage hensyn til trafikken på vejene uden for råstofgraven.

Som også anført overfor under afsnit 3.4 er der områder, hvor det ganske enkelt ikke vil være trafikikkerhedsmæssigt forsvarligt at indvinde råstoffer medmindre, til- og frakørselsforholdene bringes i orden. Region Syddanmark udlægger derfor visse område under den forudsætning, at disse problemer løses inden kommunen kan meddele tilladelse til indvindingen. Alternativet hertil er, at arealet ikke udlægges, men at der må udarbejdes et plantillæg efter trafikforholdene er bragt i orden. Regionen finder denne fremgangsmåde planlægningsmæssig uhensigtsmæssig. Det er således korrekt, at den enkelte kommune vil være nødsaget til at meddele afslag på en ansøgning om råstofindvinding, hvis de trafikale problemer omkring til- og frakørsel ikke er bragt i orden, i de tilfælde hvor det er en helt klar forudsætning for regionens udlæg.

I retningslinjen anvises kommunerne den lovgivning der giver hjemmel til at regulere forhold som regionen har vurderet som problematiske. Den anviste lovgivning er ikke råstofloven, men derimod planloven. Her henvises til *”Administration af råstofloven – En vejledning til regioner og kommuner”* Skov- og Naturstyrelsen, juni 2007, p. 20: *”En lokalplan kan bl.a. regulere tilkørselsforhold, vejforhold, terrænregulering, hegningsforhold, afskærmning og placering af bygninger mv. Det kan f.eks. være fastlæggelse af retningslinjer for efterbehandling af et indvindingsområde til forskellige formål, terrænregulering, beplantning eller sikring af områdets sammenhæng med de omliggende arealer efter afslutning af gravningen jf. planlovens § 15.”*

Afsnit 4.5 - Retningslinjer for efterbehandling

Firmaet mener at retningslinjer for efterbehandling er fastsat uden hjemmel i loven, og de vil følgelig blive tilsidesat som ugyldige, hvis råstofplanen indbringes for Natur- og Miljøklageklagenævnet. Region Syddanmark bør derfor slette afsnit 4.5 fra råstofplanen, idet ethvert tab lidt som følge af vilkår fastsat i medfør af retningslinjerne vil påføre Region Syddanmark erstatningspligt.

Det anførte er alene en anbefaling til kommunerne. Det er korrekt, at det er den enkelte kommune der tilrettelægger områdets efterbehandling og områdets anvendelse efter endt indvinding.

Danske Råstoffer

Danske Råstoffer ønsker at påvirke regionerne til at udlægge nye områder, således at vi for samfundets skyld sikrer, at der er råstoffer til rådighed – ikke bare i mængde, men også i den rigtige kvalitet, som der skal bruges til de enkelte projekter. Foreningen oplever, at der er i teorien er udlagt større mængder end der reelt er, når man inddrager kvalitet og økonomi i regnestykket.

Regionen bestræber sig på at lave en realistisk vurdering af den tilgængelige råstofressource. Der vil imidlertid være tale om et skøn, hvis kvalitet også afhænger af tilgængeligheden til data. Hensynet til

materialekvaliteter er en blandt flere faktorer der betyder at regionen har et mål om at udlægge graveområder til 24 års forsyning.

Regionen skal være opmærksom på at nye områder typisk vil tage op til 5 år fra de bliver "opdaget" til indvinding kan påbegyndes og for områder som ikke kommer med i Råstofplan 2012 vil der gå minimum 10 år før de kan indvindes.

Regionen tager oplysningen om tidshorisonter for nye grave til efterretning, men er indstillet på at udarbejde plantillæg for dele af regionen i planperioden.

Brancheforeningen finder at der tages unødigt mange kommunale hensyn samt hensyn til de større interesseorganisationer fra regionernes side, hvilket igen betyder at oplagte områder med stor bæredygtighed for samfundet qua områdernes størrelse ikke udlægges. Udover at fordyre projekterne har det samtidig store miljømæssige konsekvenser pga. øget transport. Lad råstofindvinding foregå i bæredygtige områder med mulighed for kommerciel drift og med en god infrastruktur.

Regionen er gennem råstofloven og miljøvurderingsloven forpligtet til at afveje andre forhold end råstofinteressen for derved at opnå en bæredygtig planlægning.

Samtidig vil vi opfordre Region Syddanmark til at oprette et underudvalg med repræsentanter fra råstofbranchen og andre relevante interesseorganisationer.

Regionen ønsker som branchen en konstruktiv dialog, og vil tage initiativer med henblik på dette.

Line S. Jepsen

Udtrykker tvivl om, hvorvidt råstofplanen tager højde for målsætninger og retningslinjer i vandplanerne.

Regionen er bekendt med målsætninger og retningslinjer i vandplanerne. Det er regionens vurdering at råstofplanen ikke strider mod disse.

Trekantområdet

Trekantsområdetets kommuner (Billund, Fredericia, Kolding, Middelfart, Vejen og Vejle) har fremsendt et fælles høringssvar.

Trekantområdetets kommuner finder overordnet, at det er godt at indvinding af råstoffer skal ske ud fra et bæredygtighedsprincip. Efter kommunernes mening betyder bæredygtighed dog væsentlig mere end blot lokal tilgængelighed og minimering af transportbehovet. Bæredygtighed indebærer også i udstrakt grad hensyn til natur og landskab, hensyn til drikkevandsforsyning, hensyn til lokal miljøbelastning.

Regionen er enig og strategien søger netop at balancere disse hensyn.

Kommunerne finder dog ikke at råstofplanen i tilstrækkelig grad tager hensyn til disse forhold.

Region Syddanmark finder at man i planen i tilstrækkeligt omfang har taget hensyn til ovenstående forhold, set i lyset af at formålet med råstofplanen er at sikre råstofforsyningen.

Kommunerne finder at der er udlagt tilstrækkelige grave- og interesseområder - der næppe vil være behov for nye områder mange år i ud i fremtiden.

På baggrund af det forventede forbrug, er det regionens vurdering at råstofressourcen i trekantområdet kun lige er tilstrækkelig til 24 år. På Fyn og i Sydvestjylland er forsyningshorisonten endnu kortere (hhv. 21 og 18 år). Disse forsyningshorisonter er betinget af at der fortsat er mulighed for indskibning af materialer.

For så vidt angår udformning af råstofplanens retningslinjer, vil Trekantområdetets kommuner opfordre til, at regionen i højere grad lægger op til dialog med kommunerne.

Regionen er fortsat indstillet på konstruktiv dialog med kommunerne og har siden høringsfasen afholdt møder med alle de kommuner i Trekantsområdet, der har ønsket det.

Trekantområdets kommuner understreger vigtigheden af, at evt. nye råstofområder ikke alene udlægges, hvor råstofferne forefindes, men i høj grad bestemmes af en samlet analyse af alle væsentlige parametre. Det er en nødvendighed at udlægge råstofområder, hvor råstofferne forefindes.

Kommunerne mener at kortlægningen af råstoffer bør fremmes i områder uden grundvandsinteresser. Ved udvælgelse af arealer til kortlægning, vil regionen afveje såvel grundvandsinteresser som andre interesser i forhold til råstofinteressen.

Middelfart Kommune

Middelfart Kommune mener, at målet om lokal forsyning skal tilstræbes opfyldt, dog skal det mål prioriteres lavt i relation til natur- og landskabsinteresserne og gener for befolkningen. Middelfart bidrager i forvejen til den lokale forsyning med områderne ved Gelsted og Fjelsted.

Regionen er i henhold til råstofloven forpligtet til at udarbejde en plan for indvinding af og forsyning med råstoffer. Det er derfor ikke en mulighed altid at prioritere natur- og landskabsinteresserne og gener for befolkningen højest. Der foretages dog altid en afvejning af råstofinteressen i forhold til andre sektorinteresser, inden graveområder udlægges. Eksempler på afvejninger kan ses i miljørapporter for nye graveområder i råstofplanens bilag 2. En række ansøgninger om nye udlæg er således ikke blevet imødekommet.

Kommunen mener ikke at det er nødvendigt at have råstoffer til 24 år i hvert delområde, men kun i regionen som helhed.

Region Syddanmark har valgt at fastlægge strategien for den fremtidige forsyningsstruktur ud fra ønsket om en bæredygtig udvikling, herunder minimering af transportarbejdet og hensyntagen til natur og landskab. Samtidig medvirker den valgte struktur til at transportafstanden i sig selv ikke bliver en væsentlig fordyrende faktor.

Assens Kommune

Assens Kommune er bekymret over retningslinje 4.6.1, der åbner mulighed for at udlægge nye graveområder for sand, grus og sten på Fyn i planperioden, for at opfylde målet om tilgængelige råstoffer svarende til 24 års behov. Kommunen mener ikke at det er nødvendigt at have råstoffer til 24 år i hvert delområde, men kun i regionen som helhed. Desuden kan der ske udvikling i indvindingsmetoder der gør at eksisterende grave kan udnyttes bedre.

Den 24-årige planlægningshorisont skyldes dels et ønske om en fortsat forsyningssikkerhed og dels en usikkerhed i råstofressourceopgørelsen pga. inhomogene forekomster og det faktum, at ikke alle lodsejere ønsker en forekomst udnyttet. Muligheden for at få behandlet plantillæg på Fyn er på samme måde begrundet i ønsket om at opretholde den nødvendige forsyningssikkerhed.

Der er kun udlagt interesseområder for ler på Fyn, hvilket betyder, at Regionsrådet fortsat skal give samtykke til lerindvinding, hvilket er administrativt tungt. Kommunen anbefaler uddelegering af kompetence eller udlægning af graveområder for rødler.

Region Syddanmark forventer i den kommende planperiode at udarbejde et samlet plantillæg hvori der udlægges graveområder for gulbrændende ler på Fyn. Der forventes ikke udlagt graveområder for rødbrændende ler.

I forbindelse med udarbejdelsen af ovennævnte plantillæg ønsker Region Syddanmark tæt dialog med bl.a. Assens Kommune og det lokale teglværk om placering af graveområder. Region Syddanmark er indstillet på at se på muligheden for en prioritering af interesseområderne for rødbrændende ler

Assens kommune forudsætter, at områder der er udlagt eller på sigt ønskes udlagt til byudvikling i kommuneplanen og samtidig er udlagt til interesseområder for ler eller sand, grus og sten, udtages af råstofplanen, når der skal ske byudvikling, samt at der ikke udlægges graveområder, der vil kunne hindre en fremtidig byudvikling. Kommunen mener ikke at interesseområderne skal være en hindring for, at der kan ske en hensigtsmæssig byudvikling.

I hht råstofloven skal kommuneplanen respektere råstofplanen. Region Syddanmark er klar over at interesseområderne begrænser kommunens planlægningsmuligheder. Udpegningen af interesseområder er netop en arealreservation med henblik på langsigtet at sikre udnyttelse af råstofferne i overensstemmelse med regionens strategi for en bæredygtig råstofindvinding, på samme måde som en udlagt transportkorridor skal sikre muligheden for fremtidigt vejbyggeri.

Assens kommune finder det problematisk at de statslige vandplaner ikke er indarbejdet i Forslag til Råstofplan 2012.

Forslag til Råstofplan 2012 blev godkendt af Regionsrådet inden statens vandplaner blev offentliggjort. Det har derfor ikke været muligt at forholde sig til statens vandplaner i planforslaget. Nærværende råstofplan er efter regionens vurdering ikke i modstrid med vandplanerne

Kommunen ønsker som udgangspunkt ikke at give tilladelse til indvinding af råstoffer på arealer med store naturmæssige interesser, dvs. § 3 områder som i gældende kommuneplan er målsat som A eller B natur. Det er kommunens kompetence at varetage hensynet til §3-områder i råstoftilladelser.

Nyborg Kommune

Kommunen har ikke bemærkninger til forslaget til Råstofplan 2012

Odense Kommune

Odense Kommune ønsker ved udpegningen af nye områder en tættere dialog med Region Syddanmark omkring hvad der vil være realistisk i forhold til forskellige interesser. Odense Kommune mener at vi fællesskab kan finde de bedste løsninger

Regionen ønsker dialog med kommunen om fremtidige råstofområder.

Odense Kommune har i høringssvaret tilkendegivet at de mange graveområder, Region Syddanmark ønsker at udlægge i Odense Kommune ikke er i overensstemmelse med råstofplanens strategi for den fremtidige forsyning.

Regionen præciserer at der er foreslået 1 nyt graveområde på 2,1 ha. Arealet ligger umiddelbart nord for de eksisterende graveområder ved Davinde. Desuden har regionen foreslået udlægning af 4 interesseområder for sand, grus og sten.

Odense Kommune ønsker at de eksisterende graveområder graves færdig før der udlægges flere. Derved begrænses den geografiske spredning af graveaktiviteter og tidshorizonten hvor lokale beboere må tåle gener fra aktiviteterne.

Regionen har noteret sig kommunens synspunkt.

Odense Kommune mener at regionens intention om at finde arealer til en 24-årig planperiode, i stedet for den lovpligtige 12-årige periode, har den uheldige effekt, at der udpeges grave- og interesseområder, hvor konsekvenserne af placeringen ikke er særlig godt belyst.

Den 24-årige planlægningshorisont skyldes dels et ønske om fortsat forsyningssikkerhed og dels usikkerhed i ressourceopgørelsen. Usikkerheden består i at ressourcen ikke lader sig beregne præcist og i at der altid vil være lodsejere der ikke ønsker en ressource på deres ejendom udnyttet. Planlægningshorisonten på 24 år er derfor nødvendig for at opretholde forsyningssikkerheden. Udpegningen af interesseområder er en

arealreservation med henblik på langsigtet at sikre en udnyttelse af råstofferne i overensstemmelse med regionens strategi for en bæredygtig råstofindvinding, på samme måde som en udlagt transportkorridor skal sikre muligheden for fremtidigt vejbyggeri. Interesseområder er arealer hvor der er en rimelig formodning om at der kan findes råstoffer, men hvor der skal ske yderligere kortlægning og en afvejning i forhold til andre interesser, før de kan udlægges som graveområder.

Kommunen er bekymret for at de geologiske interesser der er beskrevet i kommuneplanen overses når nye områder udlægges til råstofgravning.

Inden et areal udlægges som graveområde skal der ske en afvejning i forhold til andre sektorinteresser. Her vil bl.a. kommuneplantemaer som geologiske og landskabelige interesser indgå.

Svendborg Kommune

Svendborg Kommune har ingen generelle bemærkninger til råstofplanen.

Billund Kommune

Billund Kommune foreslår at ny råstofkortlægning prioriteres i områder uden drikkevandsinteresser.

I forbindelse med nye kortlægninger laves en screening af andre interesser på arealet. Det forventes derfor at væsentlige interessekonflikter i forhold til f.eks. grundvand ved nye kortlægninger kan undgås. Dog er regionen nødt til at kortlægge og udlægge arealer, der hvor råstofferne findes.

Kommunen mener der bør tages større hensyn til amternes tidligere og statens igangværende kortlægning af grundvandsressourcer. Billund Kommune finder at regionen bør udtage råstofområder, hvis statens grundvandskortlægning viser at der er sammenfald med drikkevandsmagasiner.

Region Syddanmark vil, når Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning eller anden ny viden foreligger, vurdere om der er behov for at justere konkrete, eksisterende graveområder.

Kommunen finder at råstofgravning er en potentielt forurenende aktivitet og indvinding indenfor OSD derfor er i modstrid med strategien på jordforureningsområdet

Region Syddanmark finder ikke at råstofgravning i sig selv er en forurenende aktivitet. Generelt er det regionens holdning at risici afledt af råstofgravning kan forebygges gennem vilkår i gravetilladelsen.

Kommunen finder at der er behov for ny kortlægning. Den seneste fase 1½ kortlægning er fra 1990 og 1996.

Region Syddanmark er enig. Siden høringssvaret blev afsendt, har regionen påbegyndt fase 2-kortlægning vest for Grindsted i år.

Når Region Syddanmark er opmærksom på risiko for udvaskning fra opgravede, reducerede sedimentter, finder kommunen det bemærkelsesværdigt at formuleringen vedr. mulighed for råstofindvinding i drikkevandsområder er skærpet i fht. Råstofplan 2008

Region Syddanmark vurderer at det forhold at der er en potentiel problemstilling i forhold til iltning af opgravede, reducerede sedimentter, ikke betyder at råstofgravninger umulig i OSD. Det betyder derimod at der er nogle faktorer man bør overveje i forbindelse med udlægning af graveområder og senere vilkårsstillelse i gravetilladelsen. Når emnet berøres i råstofplanen, er det tænkt som en opfordring til at overveje om der er behov for at stille skærpede vilkår til slambassiner og håndtering af opgravede sedimentter i grave hvor der udvindes råstoffer dybt under grundvandsspejlet.

Kommunen finder ikke at retningslinjerne giver kommunerne deres retmæssige mulighed for vurdering af om udlagte områder skal anvendes til råstofindvinding eller byudvikling/natur. Kommunen foreslår at

Region Syddanmark laver en mere nuanceret afvejning og overlader det til kommunen at vurdere om andre hensyn skal gå forud for råstofindvinding.

Det er ikke kommunens retmæssige vurdering. I h.h.t. råstofloven skal kommuneplanen respektere råstofplanen.

Kommunen finder at der er en generel problematik omkring udpegning af interesseområder og graveområder, idet det er kommunens opfattelse at retningslinje 4.2.1 tillægger de to områdetyper samme status med hensyn til arealreservation i forhold til andre interesser. Dette hindrer kommunens planlægning.

Region Syddanmark er klar over at interesseområderne begrænser kommunens planlægningsmuligheder. Udpegningen af interesseområder er netop en arealreservation med henblik på langsigtet at sikre en udnyttelse af råstofferne i overensstemmelse med regionens strategi for en bæredygtig råstofindvinding, på samme måde som en udlagt transportkorridor skal sikre muligheden for fremtidigt vejbyggeri.

Da Region Syddanmark reelt ikke har mulighed for at styre hvorvidt råstofferne anvendes lokalt, mener kommunen at det lægges for stor vægt på lokal forsyning frem for natur, landskab, byudvikling, naboer, grundvand og lufthavn. Kommunen finder at regionen bør lægge mere vægt på hensyn til natur og landskab, hensyn til drikkevandsforsyning, hensyn til lokal miljøbelastning udover lokal tilgængelighed og minimering af transportbehovet, hvis der skal være tale om en egentlig helhedsorienteret, bæredygtig planlægning

Strategien med selvforsyning i hvert af regionens fire delområder er valgt ud fra ønsket om en balance mellem på den ene side minimering af transportarbejdet og på den anden side hensyntagen til landskaber, natur og menneskers sundhed. Samtidig medvirker den valgte struktur til at transportafstanden i sig selv ikke bliver en væsentlig fordyrende faktor. Region Syddanmark kan ganske rigtigt ikke styre hvor råstofferne bliver brugt, men vurderer ikke at dette skal forhindre udlægning af graveområder der gør lokal forsyning mulig.

Kolding Kommune

Kolding Kommune finder det problematisk at retningslinje 4.2.1 tillægger grave- og interesseområder samme status med hensyn til arealreservation i forhold til andre interesser. Udlægningen af interesseområderne besværliggør anden planlægning. Kolding Kommune kunne i stedet forestille sig nogle flere interesseområder der til gengæld havde mindre restriktive retningslinjer, evt. graderet i mere og mindre interessante. Herved kunne råstofinteressen tilgodeses samtidig med at kommunen havde en større planlægningsfrihed.

Region Syddanmark er klar over at interesseområderne begrænser kommunens planlægningsmuligheder. Udpegningen af interesseområder er netop en arealreservation med henblik på langsigtet at sikre en udnyttelse af råstofferne i overensstemmelse med regionens strategi for en bæredygtig råstofindvinding, på samme måde som en udlagt transportkorridor skal sikre muligheden for fremtidigt vejbyggeri. Region Syddanmark vil dog gerne bidrage til at bynære interesseområder udgraves hensigtsmæssigt, eksempelvis ved at interesseområder udlægges i etaper så arealer nærmest bebyggelse udgraves først, hvis en konkret vurdering viser at der er grundlag herfor.

Kolding Kommune finder at udpegningen af nye områder bør ske i en tættere dialog mellem kommune og Region Syddanmark omkring hvad der vil være realistisk i forhold til forskellige interesser.

Region Syddanmark ønsker ligeledes et fremtidigt samarbejde og dialog om udpegning af råstofområder

Vejle Kommune

Vedr. planens afsnit 3.3 "Barrierer for indvinding" bemærkes at fjernelse af diger for at sikre optimal udnyttelse af råstoffer vil bero på en konkret vurdering af digets biologiske og kulturhistoriske værdi.

Regionen er enig. Det er netop indskrevet i planen at eksempelvis bortgravning af diger forudsætter dispensation efter museums-/naturbeskyttelsesloven for at gøre opmærksom på at udlægningen af et graveområde ikke automatisk giver denne ret. Samtidig gøres der opmærksom på at kommunen er myndighed på området.

Vedr. planens afsnit 3.5 "Beskyttelse af natur og landskab": bemærkes at en konkret vurdering skal ligge til grund for en evt. dispensation til gravning i § 3-natur mod udlægning af erstatningsnatur.

Region Syddanmark er enig. Det er en opfordring til kommunerne til at undersøge muligheden, dvs. foretage en konkret vurdering og eventuelt komme med forslag til en efterbehandling der tilgodeser naturinteressen.

Kommunen foreslår at "mulighed for etablering af næringsfattige naturtyper som overdrev bør altid indgå i overvejelserne" tilføjes efter gødningsstoffer i retningslinje 4.5.2.

Retningslinjens formål er at beskytte drikkevandsinteressen. Overdrev er en efterbehandling der kan tilgodese dette, men der er ikke umiddelbart belæg for at fremhæve denne frem for andre arealanvendelser uden pesticider og gødningsstoffer til beskyttelse af drikkevandsinteressen.

Kommunen foreslår at "og hvor der er et stort potentiale for etablering af nye overdrev tilføjes efter sårbar i retningslinje 4.5.3.

Retningslinjen omhandler dispensation fra forbuddet mod tilførsel af jordfyld til råstofgrave. § 52 i jordforureningsloven giver ikke hjemmel til at tage stilling til arealanvendelsen efter endt råstofgravning.

Esbjerg Kommune

Kommunen bemærker at de kommentarer Esbjerg Kommune havde til grundvandsbeskyttelse ved teknikermødet i 2011 ikke fremgår i råstofplanen

Det fremgår ikke af referatet at kommunen ved ovennævnte møde har fremført generelle- eller specifikke kommentarer til grundvandsbeskyttelse ved de foreslåede graveområder.

Af kommunens bemærkninger fremgår at man frygter væsentlige forringelser af grundvandskvaliteten hvis der udlægges graveområder og interesseområder indenfor indvindingsoplande til vandværker. Kommunen mener at dette er udtryk for at råstofinteresser prioriteres højere end grundvandsinteresser. Kommunen peger på at der vil ske en yderligere forurening af grundvand fra atmosfæren med nitrat og andre stoffer, hvis beskyttende lerlag fjernes fra landbrugsarealer i forbindelse med råstofindvinding.

Region Syddanmark har beskrevet forholdet mellem råstofindvinding og grundvandsbeskyttelse i forslaget til råstofplan afsnit 3.6 og i miljøvurderinger af nye forslag til graveområder ved Skads og Tjæreborg, der i øvrigt ikke ligger indenfor vandindvindingsoplande. Der er ikke gennemført miljøvurdering af de nuværende graveområder i råstofplan 2008, der fortrinsvis er udpeget i Ribe Amts regionplan.

Der er en potentiel mulighed for at kvaliteten af grundvandet kan påvirkes ved iltning af opgravede reducerede sedimentter. Det gælder specielt ved dybe grave og hvor tykke lag af moræneler skal fjernes før grus og sand er tilgængeligt. Men risikoen for grundvandsforurening vurderes generelt at være meget lille. Ved udlæg af interesseområder er der generelt ikke foretaget en afvejning i forhold til andre interesser j.f. miljøministeriets forskrift for regionernes råstofplanlægning på land af 20.11.2010. Dette vil først ske hvis områderne udpeges som graveområder i en senere revision af råstofplanen. Råstofinteresseområder skal alene sikre at der ikke gennem anden planlægning eller ændret arealanvendelse sker udlæg til formål der på sigt vil kunne forhindre råstofudnyttelse.

Esbjerg Kommune mener at der kun bør udpeges graveområder til 12 års forsyning frem for den nuværende strategi med 24 år.

Den 24-årige planlægningshorisont skyldes dels et ønske om en fortsat forsyningssikkerhed og dels usikkerhed i ressourceopgørelsen. Usikkerheden består i at ressourcen ikke lader sig beregne præcist og i, at der altid vil være lodsejere der ikke ønsker at udnytte råstofressourcerne på deres ejendom. Planlægningshorisonten på 2 planperioder – 24 år er derfor nødvendig for at opretholde forsyningssikkerheden.

Esbjerg Kommune bemærker at det af forslaget til Råstofplan 2012 ikke fremgår, hvilke vurderinger der er foretaget af de planer som er overordnet denne sektorplan, f.eks. Statens vand- & natura 2000-planer. Region Syddanmark oplyser at det skyldes at forslaget til Råstofplan 2012 blev godkendt af Regionsrådet d. 12. december 2011, mens de statslige planer først blev offentliggjort d. 22. december 2011. Det har derfor ikke været muligt at forholde sig til statens planer i råstofplanforslaget. Det er regionens vurdering, at nærværende råstofplan ikke er i strid med vand- og naturplanerne.

Esbjerg Kommune savner en beskrivelse af tiltag i forhold til at opnå planlægningstilladelse for gravning af klæg i natura 2000-områder.

Region Syddanmark er opmærksom på problematikken vedrørende Natura 2000-områder og planlægningstilladelser, men finder ikke at interesseområder er omfattede, da der ikke er foretaget en afvejning med andre sektorinteresser og der i øvrigt ikke følger rettigheder med udpegningen.

Esbjerg Kommune finder at afgrænsningerne af råstofområder er inkonsekvent, da de hverken følger matrikelskel eller naturlige afgrænsninger i landskabet. Til gengæld følger afgrænsningerne i nogle tilfælde kommunegrænsen. Kommunen finder at dette er u hensigtsmæssigt i forhold til mulighederne for harmonisk efterbehandling.

Region Syddanmark oplyser at afgrænsningerne som udgangspunkt følger den forventede råstofforekomst. I de tilfælde hvor afgrænsningen er sammenfaldende med kommunegrænsen er årsagen at denne også er sammenfaldende med den tidligere amtsgrænse og at de to naboamter ikke var lige aktive hvad angår råstofkortlægning.

Esbjerg Kommune finder det problematisk at retningslinje 4.2.1 tillægger de grave- og interesseområder samme status med hensyn til arealreservation i forhold til andre interesser. Esbjerg Kommune finder, at råstofforekomsten generelt bør være bedre belyst inden der udlægges interesseområder med tilhørende restriktioner.

Interesseområderne er, pr. definition, områder hvor der er en forventning om at der findes råstoffer, men hvor forekomsten skal undersøges nærmere og hvor der ikke er sket en afvejning med andre interesser. Region Syddanmark er klar over at interesseområderne begrænser kommunens planlægningsmuligheder. Udpegningen af interesseområder er netop en arealreservation med henblik på langsigtet at sikre en udnyttelse af råstofferne.

Esbjerg Kommune finder at navngivningen af flere af råstofplanens områder er misvisende, da de stednavne de refererer til i flere tilfælde har en anden placering.

Navngivningen tager så vidt muligt udgangspunkt i det ejerlav arealet er placeret i. Nogle arealer udlægges imidlertid i forlængelse af tidligere grave eller strækker sig over flere ejerlav og kommuner.

Esbjerg Kommune finder ikke det har været tydeligt hvornår kommunen som myndighed har været involveret i scopingfasen ved udarbejdelsen af strategiske miljøvurderinger.

Region Syddanmark har i maj 2011 afholdt et teknikermøde mellem Esbjerg Kommune og regionen. I forbindelse med mødet har regionen gjort opmærksom på at mødet var en del af scoping-fasen. Inden mødet fremsendte regionen udkast til miljøvurderinger af foreslåede, nye graveområder, således at kommunen havde lejlighed til at kommentere disse.

Esbjerg Kommune mener at miljørapporterne er utilstrækkelige. Det betyder blandt andet at kommunen oftere end tidligere må udarbejde VVM i forbindelse med ansøgning om gravetilladelser.

I h.h.t. lov om miljøvurdering af planer og programmer skal en miljøvurdering tage udgangspunkt i det niveau i planhierarkiet planen befinder sig.

Regionen har beskrevet miljøparametre for nye graveområder på et detaljeringsniveau der ligger ud over det planniveau som råstofplanen tilsiger, herunder beliggenheden af boliger, beskyttede diger, §3 områder m.v. der henhører under den kommunale forvaltning. Dette er sket af hensyn til orientering af offentligheden, lodsejere og naboer. Regionen vurderer ikke at yderligere parametre kan inddrages i miljørapporterne under hensyntagen til planens detaljeringsniveau. Den konkrete vurdering af miljøforhold på det detaljeringsniveau der er nødvendigt for at kunne meddele en gravetilladelse, herunder VVM, sorterer under kommunens kompetence.

Kommunen har en række kommentarer til udpegningen af naturinteresser og de landskabelige vurderinger i miljørapporten. Kommunen peger desuden på beskyttelse af gravhøje og diger samt begrundelser for afgrænsning af graveområder.

Regionen har taget udgangspunkt i gældende kommuneplaner for så vidt angår natur – og landskabsinteresser. Regionen har ikke i forbindelse med scoping-fasen modtaget yderligere natur- og landskabsbeskrivelser til de konkrete områder fra kommunen.

Vurdering af enkelte diger og gravhøje med deres omgivelser er et kommunalt kompetenceområde der ikke vurderes i detaljer af regionen.

Esbjerg Kommune finder det problematisk at Region Syddanmark i SMV'er ikke anvender de metoder kommunerne jf. planloven skal bruge til beskrivelse af landskaber. Samtidig finder Esbjerg Kommune at Region Syddanmark i højere grad kunne gøre brug af kommunens ekspertise.

Region Syddanmark har i landskabsvurderingen taget udgangspunkt i beskrivelser i kommuneplanen.

Desuden har kommunen haft lejlighed til at kommentere indholdet i SMV'erne i forbindelse med dialog om forslag til graveområder i foråret 2011.

Varde Kommune

Kommunen bemærker at udpegningen af interesseområder vurderes ikke at lette råstofadministrationen i kommunerne, hvorfor det vil være hensigtsmæssigt, om regionen vil foretage den nødvendige kortlægning og herefter udpege deciderede råstofgraveområder. På denne måde vurderer Varde Kommune, at råstofforsyningen i regionen sikres bedst muligt, hvilket må være sigtet med udarbejdelsen af den regionale råstofplan.

Region Syddanmark er klar over at interesseområderne begrænser kommunens planlægningsmuligheder. Udpegningen af interesseområder er netop en arealreservation med henblik på langsigtet at sikre en udnyttelse af råstofferne i overensstemmelse med regionens strategi for en bæredygtig råstofindvinding, på samme måde som en udlagt transportkorridor skal sikre muligheden for fremtidigt vejbyggeri.

Varde Kommune finder det uhensigtsmæssigt at der udlægges interesseområder i indvindingsoplande til vandværker og de få områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) der er i kommunen.

Region Syddanmark vurderer ikke at grundvandsinteresser som udgangspunkt er uforenelige med råstofindvinding. Generelt er det Region Syddanmarks holdning at risici afledt af råstofgravning kan afhjælpes gennem vilkårsstillelse i gravetilladelsen. I lyset af den særlige vandforsyningsituation i Varde Kommune vil regionen dog, i en række konkrete områder, afvente udlæg af interesseområder i OSD i kommunen til resultatet af Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning foreligger.

Kommunen finder at forslaget til råstofplanen mangler en risikovurdering overfor eventuelle risici for grundvandsforurening for de enkelte råstofområder

Råstofplanen indeholder grundlæggende to typer af områder: graveområder og interesseområder. Det er interesseområdernes natur at de ikke er afvejede i forhold til andre sektorinteresser – der er tale om en ensidig beskyttelse af råstofressourcen. Inden udlægning som graveområde afvejes råstofressourcen i forhold til andre interesser, herunder vandindvinding.

Graveområder udlagt i Råstofplan 2012 er vurderet i forhold til grundvand. Denne vurdering kan ses i miljørapporterne i bilag 2 til Råstofplan 2012. Der er ikke sket en miljøvurdering af graveområder overført fra tidligere planer. Disse vil i konkrete tilfælde blive revurderet, fx hvis indsatsplaner på baggrund af NST's sårbarhedskortlægning godtgør at der er behov herfor.

Det er Kommunens vurdering, at udpegning af interesseområder indenfor OSD og indvindingsoplande bør afvente at råstofressourcerne udenfor disse er kvantificeret eller udnyttet først.

Udlægningen af interesseområder er en langsigtet arealreservation, der skal sikre grundlaget for for en forsyning på den anden side af denne planperiode. Områderne vil desuden blive vurderet konkret før de evt. inddrages som graveområder. Endelig er der i nogle tilfælde tale om en meget langsigtet arealreservation, hvor råstofressourcen vil blive udnyttet når vandindvindingen er ophørt.

Kommunen mener, at retningslinjerne 4.2 og 4.3 kun kan gælde for udpegninger af grave- og interesseområder udenfor OSD og indvindingsopland til vandværker, da disse allerede er blevet udpeget af Amterne/Miljøcentrene som beskyttelsesområder mod anden anvendelse end drikkevandsindvinding.

Retningslinjerne omhandler ressourcebeskyttelse og indvindingstilladelser.

Region Syddanmark finder ikke at råstofgravning i sig selv er en forurenende aktivitet. Evt. afledte risici kan forebygges gennem vilkår i gravetilladelsen.

Interesseområder er ikke i sig selv i konflikt med grundvandsinteresser, da der ikke medfølger rettigheder til råstofindvinding, men der imod er tale om en langsigtet beskyttelse af ressourcen.

Region Syddanmark vil, på opfordring af de regionale vandselskaber, lempe retningslinjerne for interesseområder for sand, grus og sten således at det bliver muligt at lave tiltag til beskyttelse af eksisterende kildepladser, fx ved skovrejsning.

Vejen Kommune

Vejen Kommune finder det uhensigtsmæssigt at interesseområder er udlagt på baggrund af en begrænset dokumentation.

Udpegningen af interesseområder er en arealreservation med henblik på langsigtet at sikre en udnyttelse af råstofferne i overensstemmelse med regionens strategi for en bæredygtig råstofindvinding, på samme måde som en udlagt transportkorridor skal sikre muligheden for fremtidigt vejbyggeri. Interesseområder er arealer hvor der er en rimelig formodning om at der kan findes råstoffer, men hvor der skal ske yderligere kortlægning og en afvejning i forhold til andre interesser, før de kan udlægges som graveområder.

Kommunen understreger at retningslinje 4.2.1 om ressourcebeskyttelse kun bør gælde for graveområder. Kommunen finder ikke at de pålagte restriktioner står mål med graden af dokumentation af råstofforekomsterne. I stedet ønskes de eksisterende retningslinjer fra Råstofplan 2008 bibeholdt.

Regionen har noteret sig kommunens synspunkt. Det er Region Syddanmarks opfattelse at der er tale om en præcisering af retningslinjerne fra Råstofplan 2008.

Teksten i retningslinje 4.2.1 vedr. forholdet til konkret projekter er i Råstofplan 2012 ændret i forhold til Forslag til Råstofplan 2012. Det er regionens vurdering at den nye formulering tydeliggør dette og præciserer en skelnen mellem planlægningsmæssige indgreb og konkrete ansøgninger i relation til bestående anlæg.

Vejen Kommune ønsker at det fremgår af retningslinjerne, at Regionsrådet er forpligtiget til at prioritere en kortlægning af råstofinteresseområderne, særligt i de områder, hvor der er kortest forsyningshorisont.

Det fremgår af råstofplanens afsnit om kortlægning at Region Syddanmark er indstillet på at opprioritere kortlægningen i områder hvor der er knaphed på ressourcer. Regionsrådet finder at kortlægningen skal understøtte målsætningen om at der skal være ressourcer til 24 år inden for de 4 delområder i regionen.

Vejen Kommune mener at det er væsentligt at der foretages kortlægning interesseområderne i kommunen. Vejen Kommune gør opmærksom på at kommunen må lægge areal til en stor del af interesseområderne i Region Syddanmark.

Region Syddanmark forventer at udføre råstofkortlægning i den kommende planperiode. Det skulle gerne resultere i at der i Råstofplan 2016 kan udlægges store, sammenhængende graveområder med en tilstrækkelig mængde kvalitetsmaterialer til at 24 års forbrug i hvert af de fire delområder.

Haderslev Kommune

Haderslev Kommune har ingen generelle bemærkninger til råstofplanen.

Sønderborg Kommune

Sønderborg Kommune har ingen generelle bemærkninger til råstofplanen.

Aabenraa Kommune

Kommunen bemærker at Region Syddanmark i forslaget til Råstofplan 2012 opfordrer kommunerne til at undersøge mulighederne for råstoftransport via havnene. Det er kommunens vurdering at Aabenraa Havn allerede opfylder regionens ønske.

Region Syddanmark er enig i kommunens vurdering. Aabenraa Havn er i dag en af de mest aktive råstofhavne i regionen.

Bemærkninger til konkrete områder

Middelfart Kommune

Interesseområde for sand, grus og sten ved Staurby

Middelfart Kommune

Kommunen bemærker at interesseområderne, der er foreslået udlagt ved Strib og Staurby er problematiske. Der er konflikt med byudviklingsmuligheder, skovrejsning, særligt værdifuldt landskab, særlig økologisk forbindelse og OSD.

Middelfart Kommune vurderer at råstofgravning i området vil være en trussel for den fremtidige beskyttelse af grundvandsressourcen, og mener desuden at råstofindvinding ud fra landskabelige hensyn vil være et radikalt og uønsket indgreb i det eksisterende landskabsbillede.

Middelfart Kommune finder at hele området nord for Jyllandsvej og Røjlevej bør udtages af interesseområdet.

Middelfart Kommune skriver endvidere, at der kun er indikation for en indvindbar råstofressource.

Svar

Region Syddanmark har reduceret interesseområdet så de dele af området der allerede er kommuneplanlagt til byformål udtages.

Region Syddanmark fastholder den øvrige del af området som interesseområde.

Før området evt. udlægges som graveområde vil der ske en afvejning i forhold til andre sektorinteresser, herunder vandindvindingsinteresser, landskabelige/geologiske interesser

Graveområde for sand, grus og sten ved Køstrup

Lars Paulsen

Ønsker som beboer i lokalområdet ikke området ved Køstrup udlagt til Graveområde. Frygter at et kommende graveområde vil ødelægge udsigten

Susanne og Hans Aamund

Bor kun 100 meter fra det foreslåede graveområde ved Køstrup. De er i mod at området udlægges som graveområde, og frygter en værdiforringelse af ejendommen samt støj-, støv- og trafikgener.

Palle Skov og Dorte Gade Jensen

Bor 300 meter fra det foreslåede graveområde ved Køstrup. Den trafik det vil medføre kommer til at køre 1 meter fra huset, der ligger tæt på vejen. De er i forvejen belastet af tung trafik og frygter at blive generet yderligere af tung trafik støj og støv. De påpeger at der er andre muligheder for at grave i nærheden,

Pernille Christophersen og Martin Rosenkrans Jensen

Frygter som beboer i lokalområdet en værdiforringelse af ejendommen, og ønsker at der tages tiltag i forhold til støj og støv. Området er i forvejen belastet af tung trafik, og de ønsker derfor at vejforholdene forbedres. De er endvidere bekymrede for negativ effekt på nærliggende vådområder og for drikkevandsinteresserne.

Samlet svar til naboer:

Gener for naboerne af råstofgravningen

Region Syddanmark er klar over at råstofgravning kan medføre gener for naboer. På grund af befolkningstætheden i Danmark, er det ofte vanskeligt at udlægge råstofområder uden at der er boliger i nærområdet.

Det er kommunerne der giver de konkrete gravetilladelser. I den forbindelse stilles vilkår, der kan begrænse generne bl.a. for beboelser i nærheden.

Vandmiljø og grundvand

I miljøvurderingen af området er det opstillet som forudsætning for udlægget at råstofgrave efterbehandles til naturformål eller ekstensivt jordbrug uden brug af pesticider og gødningsstoffer. Det er endvidere en forudsætning at nærliggende mose og vandhul ikke påvirkes af råstofindvinding.

Disse forudsætninger skal kommunen tage med i betragtning ved deres behandling af en eventuel ansøgning efter råstofloven.

Håre-Lunge Bjerger

NCC Roads A/S

NCC påpeger at råstofforekomsten har en særdeles god kvalitet i forhold til alternative forekomster på Vestfyn. Det er kun Håre der reelt kan bidrage med kvalitet og mængde til stabilt grus og tilslag til Middelfart Kommunes betonindustri. Påpeger at de trafikale forhold er særdeles gode og at det tidligere udgravede og nu efterbehandlede område udgør den mest naturmæssige spændende del af det 500 ha store skovområde. NCC er uenig i Region Syddanmarks vægtning af de kulturhistoriske og landskabelige interesser. NCC understreger at arealet ikke er udpeget som særligt landskabeligt interesseområde, men kun som en del af større sammenhængende landskaber. Det bemærkes samtidig at tilgrænsende arealer er præget af intensiv udnyttelse til råstofgravning.

Svar:

Regionen fastholder at området ikke medtages i Råstofplan 2012.

Region Syddanmark er enig i, at råstofforekomsten i det ansøgte område har en særdeles god kvalitet i forhold til alternative forekomster på Vestfyn. Regionen fastholder dog stadig at råstofindvindingen ikke kan forenes med de landskabelige og kulturhistoriske interesser i området.

Det foreslåede graveområde omfatter et stærkt kuperet landskab med skovbevoksning. En stor del af den tidligere skov væltede i stormen i 1999. Området fremtræder i dag med varierede skovplantninger og lysninger.

Området er udpeget som et værdifuldt landskabsområde i Middelfart Kommuneplan. Der er tale om et større, sammenhængende geologisk og kulturhistorisk landskab.

Hele området Håre-Lunge Bjerger, inklusiv arealet der ønskes udlagt til råstofgravning, indeholder en ubrudt sammenhæng af højryggede agre, kun forstyrret af ældre råstofområder. Området er ikke beskyttet ved fredning eller anden lovgivning.

Kulturstyrelsen vurderer at området nationalt set er det sidste sted, hvor vi kan erkende et større, sammenhængende område, hvor landskabet fortæller om den hundredårige epoke hvor højryggede agre var den foretrukne metode til opdyrkning af agerlandet. Den enkelte ager (ryg) er det synlige element, men i området er det hele den landskabelige sammenhæng mellem ager og topografi, der er væsentlig. I området som helhed kan man i landskabet læse de enkelte marksystemer og ikke mindst læse, hvad der sker mellem marksystemerne, hvilket landskabeligt er en sjælden fundet kilde til dansk landbrugshistorie. Kulturstyrelsen finder således Håre Bjerger og hele området, jf. tidligere nævnt, i dets sammenhæng som et væsentligt kulturhistorisk landskabelement. Sker der råstofindvinding i området forsvinder en væsentlig del af områdets samlede fortælleleværdi.

DN Middelfart

v/Lars Linds-krog Christiansen

DN Middelfart ønsker ikke råstofgravning i området Håre-, Lunge-, Favrskov Bjerger.

DN har i februar 2012 fremsendt fredningsforslag for et område der omfatter bl.a. det foreslåede graveområde.

Svar:

Det ansøgte område er ikke medtaget i Råstofplan 2012.

Assens Kommune

Graveområde for sand, grus og sten ved Ålsbo

Assens Kommune

Oplyser at der ikke er registreret hverken beskyttet natur eller bilag IV arter i området.

Nordia Advokatfirma på vegne af Anette og Klaus Kold Lebæk

Der protesteres mod udlæg af området til graveområde. Det påpeges at det vil medføre gener som støj og ødelæggelse af skov og natur og det frygtes ligeledes at det vil have en negativ indvirkning på ejendomsprisen på klientens ejendom. Advokaten mener endvidere at der bør tilkendes hans klienter erstatning, hvis udlægget gennemføres.

Arkitekt Sten Kjær Jensen på vegne af Anette og Klaus Kold Lebæk

Har på vegne af samme bemærket at arealet er fredskov, at hans klienters ejendom grænser direkte op til graveområdet, og at der er foretaget en meget omfattende investering i bolig og værksted. Der ønskes derfor en forhandling med udgangspunkt i at gravning foretages fra syd, at der bibeholdes en skovbræmme mellem udgravningsområdet og klientens ejendom, at til- og frakørselsforhold ordnes med mindst gene for klientens ejendom og at de økonomiske konsekvenser for ejendommen tages op.

Svar:

Region Syddanmark er klar over at råstofgravning kan medføre gener for naboer. På grund af befolkningstætheden i Danmark, er det ofte vanskeligt at udlægge råstofområder uden at der er boliger i nærområdet.

Det er kommunerne der giver de konkrete gravetilladelser. I den forbindelse stilles vilkår, der kan begrænse generne bl.a. for beboelser i nærheden.

Region Syddanmark afviser at regionen har erstatningspligt i forbindelse med udlægget.

Der henvises samtidig til Naturstyrelsens indsigelse, partshøring og svar nedenfor.

Naturstyrelsen

Naturstyrelsen har gjort indsigelse med vetovirkning mod udlægningen af graveområdet.. Indsigelsen er begrundet i at skoven i den nordlige del af det foreslåede graveområdet anses for værdifuld og rummer ældre skov – primært bøg og eg på 60-70 år og et område med en 10 år gammel egekultur. Indsigelsen kan frafaldes såfremt den nordlige del udtages.

Erholm gods

På baggrund af indsigelsen fra Naturstyrelsen har Erholm Gods Erholm Gods – som part i sagen - oplyst at store dele af indsigelsesarealet er hugstmodent inden for en kortere årrække – det vil derfor være i overensstemmelse med råstoflovens formålsparagraf, at få udnyttet råstofressourcen inden arealet igen tilplantes med skov.

Erholm Gods mener ikke at Naturstyrelsens indsigelse er tilstrækkelig saglig begrundet. Erholm Gods er bekendt med indsigelsen fra naboerne på Gelstedvej 45, og er indstillet på at tage hensyn til ejendommen ved at efterlade en skovbræmme mod ejendommen og ved planlægning og gennemførelse af tilkørsels- og frakørselsforhold.

Svar:

Region Syddanmark er i dialog med Naturstyrelsen, med henblik på at det vurderes om indsigelsen kan frafaldes. Da denne proces ikke er afsluttet reduceres arealet i overensstemmelse med forudsætningen for frafald af indsigelsen. Hvis indsigelsen frafaldes er Region Syddanmark indstillet på at udarbejde tillæg for den del af området der er udtaget på baggrund af indsigelsen.

Graveområde for sand, grus og sten ved Brylle**Naturstyrelsen**

Naturstyrelsens noterer at ansøgningsarealet ligger på markarealer, men at arealet grænser op til §3 beskyttet mose ved Holmehave Bæk. Skovområdet syd for er levested for stor vandsalamander. Det vurderes umiddelbart at hegn i graveområdet ikke har betydning som levested for stor vandsalamander og at en eventuel negativ påvirkning på udstrømningen næppe vil have nogen negativ effekt på stor vandsalamander.

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen oplyser at den fredede vandmølle Solevad Vandmølle ligger umiddelbart syd for området. Møllens nærmeste omgivelser er tillige fredet, herunder en del af Holmehave Bæk.

Assens Kommune

Assens Kommune præciserer at det bør sikres at indvinding ikke medfører tilstandsændring af tilstødende B-målsat mose syd for arealet.

Svar til Kommunen, Kulturstyrelsen og Naturstyrelsen:

Region Syddanmark vurderer at Holmehave Bæk ikke vil blive påvirket ved en råstofindvinding idet råstofgravning under grundvandspejlet kun midlertidigt ændrer grundvansstrømningen, jf. de generelle betragtninger under punktet om vandmiljø i miljøvurderingen.

Morten Bønnelykke

Som beboer i lokalområdet frygtes at naturen i området omkring Solevad (Humlekrogen) vil blive ødelagt og huspriserne vil falde. Han havde planlagt at blive i området i mange år, og har valgt området på grund af dets naturmæssige kvaliteter. Han er bekymret for den beskyttede mose, der grænser op til og bækken der løber langs området. Han er bekymret for flora og fauna. Er endvidere bekymret for drikkevandsforurening og trafikikkerheden for de små i trafikken.

Günter Munch

Som beboer i lokalområdet frygtes at naturen i området omkring Solevad, Brylle vil blive ødelagt, og er bekymret for isfugl, det sorte egern og andre dyr. Han er endvidere bekymret for drikkevandsforurening og larm og støv. Anfører herudover at ejendommen vil være umulig at sælge. Günter Munch spørger endvidere til hvorfor regionen ikke har informeret alle beboere i området?

Danmarks Naturfredningsforening Assens

v/ Toni Reese Næsborg

DN – Assens finder at arealet kun bør efterbehandles til naturformål. Baggrunden er at området støder op til en beskyttet mose og Borreby Møllebæk

Svar til DN, Günter Munch og Morten Bønnelykke:

Region Syddanmark er klar over at råstofgravning kan medføre gener for naboer. På grund af befolkningstætheden i Danmark, er det ofte vanskeligt at udlægge råstofområder uden at der er boliger i nærområdet.

Det er kommunerne der giver de konkrete gravetilladelser. I den forbindelse stiller vilkår, der kan begrænse generne bl.a. for beboelser i nærheden.

Der er udarbejdet en miljøvurdering af området. På grund af naturinteresserne er det stillet som forudsætning for udlægget at råstofgrave efterbehandles til naturformål eller ekstensivt jordbrug uden brug af pesticider og gødningsstoffer af hensyn til beskyttelse af grundvandet. Det er desuden en forudsætning at naturtilstanden i en nærliggende mose og Holmehave Bæk ikke påvirkes negativt. Regionen har valgt at betragte alle ejere af boliger indenfor en afstand af ca. 200 meter fra det foreslåede graveområde som parter, og har underrettet dem direkte. Det bemærkes at forslaget har været fremlagt offentligt, således at alle – også personer der ikke er parter – har haft mulighed for at udtale sig.

Graveområde for sand, grus og sten ved Trunderup

Naturstyrelsen

Gør opmærksom på at der er tale om et landskabeligt meget afvekslende område med beskyttede overdrev, ferske enge, mose, fredskov og beskyttede diger. Naturstyrelsen har ikke kendskab til at der er gennemført eftersøgning af bilag IV arter i området, men umiddelbart vurderes at området er potentielt levested for stor vandsalamander og markfirben. Naturstyrelsen gør samtidig opmærksom på restriktioner i fredskov.

Assens Kommune

Kommunen oplyser at graveområdet ligger i et varieret og kuperet landskab med biologiske værdier knyttet til såvel lysåbne naturtyper som skovnatur. Indvinding indenfor området vil for så vidt angår beskyttede naturtyper kræve dispensation. Ansøgninger vil blive konkret vurderet, men der må forventes en restriktiv praksis under indtryk af et område med stor variation og biologisk værdi.

DN Assens

v/ Toni Reese Næsborg

Der er store naturinteresser i graveområdet i form af 3 større og 2 mindre overdrev, der er højt målsat. Overdrev er en truet naturtype, og grusgravningen bør ikke forringe disse naturtypers udbredelse eller naturindhold. I området er der også et skovområde med både mose, overdrev og skov. Der er ligeledes registreret diger i området, som ikke bør fjernes da de dermed mister deres fortælle værdi. Området er beliggende i OSD.

Området bør udtages af råstofplanen, da der er alt for mange natur-, og samfundsmæssige interesser i området, ligesom historikken for de truede overdrev peger på et plejebestand – ikke bortgravning.

Svar:

Region Syddanmark har taget oplysningerne til efterretning. Der stilles som forudsætning for udlæg af graveområdet at råstofgrave efterbehandles til naturformål eller ekstensivt jordbrug uden brug af pesticider og gødningsstoffer af hensyn til beskyttelse af grundvandet.

Interesseområder for sand, grus og sten i Assens Kommune

Assens kommune

Assens Kommune peger på konflikter mellem konkrete udlæg af interesseområder og byudvikling og vådområdeprojekter.

VandCenter Syd

gør opmærksom på at et interesseområde for sand, grus og sten i Odense Ådal (Holmehave) indeholder selskabets vigtigste kildeplads, hvorfra der under normal drift indvindes ca. 4,1 mio. m³ årligt, svarende til ca. 40 % af selskabets samlede producerede vandmængde.

VandCenter Syd finder det stærkt problematisk at mulighederne for grundvandsbeskyttelse begrænses på denne meget vigtige kildeplads. I tilfælde af en forurening af Holmehave kildeplads vil det næppe være muligt at finde en ny kildeplads på Fyn hvorfra der kan indvindes tilsvarende vandmængder. VandCenter Syd skal derfor opfordre til at området ved Holmehave ikke udpeges som interesseområde.

Svar til Assens Kommune og VandCenter Syd:

Udlægget af interesseområder har som formål at beskytte områderne mod beslaglæggelse til andre formål, herunder byvækst, uden at råstofferne først udnyttes.

Holmehave:

Region Syddanmark har i lyset af VandCenter Syds oplysninger set nærmere på de geologiske og hydrologiske forhold i interesseområdet. På baggrund af dette finder regionen at det vil være relevant at afvente Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning for området. Region Syddanmark frafalder derfor foreløbigt udlægget af interesseområdet. På et senere tidspunkt, når Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning er offentliggjort, vil regionen på ny vurdere om grusgravning i området kan forenes med drikkevandsinteresserne

Brylle og Vissenbjerg:

På baggrund af en vurdering af de reelle muligheder for at områderne vil kunne udnyttes er et mindre område ved Brylle, der for størstedelen er bebygget, taget ud. Samtidig er et interesseområde for sand, grus og sten nord for Vissenbjerg reduceret - primært i tilknytning til byområdet.

VandCenter Syd

har gjort opmærksom på at to eksisterende og et foreslået nyt interesseområde ligger i umiddelbar nærhed til borerne der forsyner Borrebyværket.

Svar:

På baggrund af de stærke vandforsyningsinteresser i området, vil Region Syddanmark afvente evt. udlægningen af de nye interesseområder. Når resultatet af Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning foreligger, vil regionen revurdere interesseområderne i forbindelse med at en indsatsplan for området udarbejdes.

Faaborg – Midtfyn Kommune

Graveområde for sand, grus og sten ved Allerup

Faaborg-Midtfyn Kommune

Kommunen udtaler sig mod udlægget på grund af de store landskabsværdier i området. Udlægget er i strid med kommuneplanens retningslinjer for beskyttelse af landskabet. Regionens miljøvurdering på dette punkt har en forkert forudsætning: I landskabskarakteranalysen er området vurderet at være sårbart over for tiltag der tilslører terrænet. Kommunen henviser desuden til de dårlige vejforhold. Vejene er smalle og uden tilstrækkelig bæreevne til tung trafik.

DN-Faaborg-Midtfyn

v/ Ole Bloch-Petersen

DN- Faaborg-Midtfyn ønsker at området udtages under henvisning til at området Allerup Have rummer særdeles værdifuld natur. Området er særdeles kuperet og rummer en række forskellige naturtyper der tilsammen giver en høj biodiversitet.

Beboere ved Allerup

Peter Szöts og Lone Darlem

Beboerne gør opmærksom på at der er tale om et varieret og kuperet landskab med biologiske værdier knyttet til såvel lysåbne naturtyper som fredskov. Indvinding vil komme til at finde sted inden for beskyttede naturtyper som mose, overdrev, eng, vandløb i fredskov, og det vil blive nødvendigt at fjerne beskyttede diger og hegn. Der nævnes en række bilag IV arter i området.

Det påpeges desuden at småvejene i området ikke er egnede til tung trafik, og at vejene er stærkt befærdede med skolebørn.

Svar til kommunen, beboere ved Allerup og DN- Faaborg-Midtfyn:

På baggrund af nye oplysninger vedr. landskabsværdier i området, udlægges arealet ikke som graveområde i Råstofplan 2012. I Råstofplan 2012 vil arealet fortsat være interesseområde.

Interesseområder for sand, grus og sten i Faaborg-Midtfyn Kommune

Faaborg-Midtfyn Kommune

Kommunen ønsker en gennemgang af interesseområderne i kommunen. Der peges bl.a. på afgrænsningsproblemer ved Svanninge, Millinge og Gl. Stenderup

Svar:

Områder ved Millinge, Svanninge og Gl. Stenderup er reduceret og et enkelt er udtaget helt.

Graveområde for sand, grus og sten, Tarup Davinde

Faaborg-Midtfyn Kommune

Kommunen ønsker at afmeldte råstofgrave udtages af planen. Kommunen har efterfølgende fremsendt kort over områder der anses for færdiggravede.

Udtagning af delområde ved Nyhavevej

Regionen har foretaget partshøring, og der er ikke indkommet indsigelser.

Udtagning af delområde ved Møllevej

Regionen har foretaget partshøring og har modtaget bemærkninger fra lodsejer Claus Hansen der protesterer kraftigt over at man vil forhindre ham i at grave grus på sin ejendom.

Udtagning af delområde nord for Ibjergvej

Regionen har foretaget partshøring. Beboere på tre adresser i området påpeger at der mangler dele af den endelige efterbehandling.

Delområde umiddelbart nord for Ørbækvej og vest for Kappendrup

Kommunen har ønsket matr. 91 m.fl. udtaget.

Svar:

- Området nord for Ørbækvej, hvis største matrikel er 91 er ikke udgravet. På det foreliggende grundlag finder Region Syddanmark at området bør fastholdes som graveområde.
- Området ved Møllevej fastholdes som graveområde på baggrund af indsigelse fra ejeren af den største af de berørte matrikler.
- De øvrige områder udtages af graveområdet. For så vidt angår området nord for Ibjergvej er oplysningerne om den manglende færdiggørelse af efterbehandlingen videresendt til Faaborg-Midtfyn Kommune som rette myndighed.

Odense Kommune

Interesseområder ved Borrebyværket

Odense Kommune

påpeger at der er betydelig vandinteresser i området (OSD). En stor del af område er underlagt restriktioner på grund af de aktive vandindvindinger til Borrebyværket. En af borerne er pesticidbelastet, hvilket øger belastningen af de øvrige borer. Området er udlagt til potentiel ny natur og er en del af "naturnetværket". Området er udlagt til skovrejsningsområde. Kommunen ønsker ikke området udlagt til graveområde.

VandCenter Syd

har gjort opmærksom på at to eksisterende og et foreslået nyt interesseområde ligger i umiddelbar nærhed til borerne der forsyner Borrebyværket.

Svar til Odense Kommune og VandCenter Syd:

På baggrund af de stærke vandforsyningsinteresser i området, vil Region Syddanmark afvente evt. udlægningen af de nye interesseområder. Når resultatet af Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning foreligger, vil regionen revurdere interesseområderne i forbindelse med at en indsatsplan for området udarbejdes.

Grave- og interesseområder ved Stenløse

Odense Kommune

Odense Kommune har på et møde bemærket at der synes at være uoverensstemmelse mellem de kortbilag i plantillægget og i forslaget til RP2012 der viser udbredelsen af grave- og interesseområder.

Svar:

Region Syddanmark har efter mødet undersøgt kortbilagene nærmere. Graveområdet er korrekt markeret og ændres ikke. Afgrænsningen af interesseområdet ændres i Råstofplan 2012 så det stemmer overens med det oprindelige tillæg.

Interesseområderne ved Holmehave Bæk og ved Odense Å

Odense Kommune

Odense Kommune ønsker at interesseområderne afgrænset i forhold til de geologiske beskyttelsesområder og naturnetværk, eller som minimum trækkes tilbage så kanten af ådalen ikke påvirkes. Der peges på drikkevandsinteresser, åbeskyttelseslinje, geologiske strukturer og Ådalens karakter af en korridor der bør bevares i sin oprindelige form.

Svar:

Interesseområderne er endnu ikke afvejnet i forhold til andre interesser og vil blive nærmere undersøgt før der tages skridt til udlægning som graveområde. I den forbindelse vil råstofforekomsten og arealinteresserne blive vurderet og afvejnet.

Interesseområde ved Davinde

Odense Kommune

Odense Kommune ønsker at interesseområdet ved Davinde indskrænkes. På nuværende tidspunkt dækker interesseområdet en del af landsbyen, bl.a. Davinde Kirke.

Svar:

Regionen har justeret området på baggrund af oplæg fremsendt af Odense Kommune.

Interesseområder for ler

Odense Kommune

Kommunen gør opmærksom på at de udlagte lerinteresseområder i den sydvestlige del af kommunen ligger i et nationalt geologisk interesseområde. Det største område ved Øghaven ligger desuden i en gammel bevaringsværdig egeskov. Odense Kommune finder det ikke hensigtsmæssigt eller bæredygtigt at fælde skoven på grund af indvinding af ler, og ønsker at området ved Øghaven, udtages af råstofplanen.

Svar:

Region Syddanmark er klar over at der er tale om en del af et større nationalt geologisk interesseområde, som er udpeget jf. Naturstyrelsens hjemmeside. Området omfatter geologiske strukturer omkring Vissenbjerg, herunder lerfladbakkerne, som er de områder hvor der er lerindvindingsinteresser. Lerfladbakkerne på Fyn er af afgørende betydning for forsyningen med ler.

I udgivelsen Geologisk Set, Fyn beskrives beskyttelsesinteresserne i disse områder, og det angives at lerindvinding kan skal ske under hensyntagen til de geologiske interesser.

Region Syddanmark vil i den kommende tid udarbejde et tillæg til råstofplanen hvori der udlægges graveområder for gulbrændende ler, bl.a. i området nær Vissenbjerg. Dette vil regionen gerne gøre i dialog med såvel Naturstyrelsen som de berørte kommuner og erhvervet.

Svendborg Kommune

Graveområde for sand, grus og sten ved Højes Dong

Øhavsmuseet - Arkæologi Sydfyn

Øhavsmuseet oplyser at der er gjort fund adskillige steder i umiddelbar nærhed til området, herunder et sjældent fund af en romersk statuette, og anbefaler derfor en arkæologisk forundersøgelse før gravning.

Svar:

Kommunerne hører andre myndigheder, herunder de lokalhistoriske museer, i forbindelse med sagsbehandlingen.

Graveområde for kvartssand ved Lundeborg

Øhavsmuseet - Arkæologi Sydfyn

Museet oplyser om gravhøje og en langdysse i området, og at der i området er fund der knytter sig til de mange rige jernalderfund fra yngre romersk og germansk jernalder I Gudme-Lundeborg området. Museet anbefaler en arkæologisk forundersøgelse før gravning.

Svar:

Kommunerne hører andre myndigheder, herunder de lokalhistoriske museer, i forbindelse med sagsbehandlingen.

Interesseområde for sand, grus og sten nord for Lehnskov

DN – Svendborg

v/René Lund Chetronoch

DN – Svendborg ønsker interesseområdet nord for Lehnskov udtaget af råstofplanen da området er beliggende inden for kystnærhedszonen, har kulturhistorisk værdi og er beliggende i umiddelbar nærhed af overdrev. Vejene er desuden ikke dimensionerede til den tunge trafik.

Svar:

Området fastholdes som interesseområde for at beskytte råstofinteresserne på længere sigt. Interesseområderne er endnu ikke afvejet i forhold til andre interesser og vil blive nærmere undersøgt før der tages skridt til kortlægning / udlægning som graveområde. I den forbindelse vil råstofforekomsten og arealinteresserne blive afvejet og vurderet.

Interesseområde for bentonit sydvest for Lunkebugten

DN – Svendborg

v/René Lund Chetronoch

DN Svendborg ønsker området udtaget da det indgår i Svendborg Kommunes planer om etablering af vådområde.

Svendborg Kommune

Svendborg Kommune ønsker del af interesseområdet udtaget. Det er et meget lavtliggende område, som kommunen arbejder på at omdanne til vådområde som led i implementeringen af vandplanen.

Svar til DN og Svendborg Kommune:

Region Syddanmark har reduceret området på baggrund af kortbilag fremsent af Svendborg Kommune.

Interesseområde for bentonit øst for Bjerreby Renseanlæg

Svendborg Kommune

Svendborg Kommune har ønsket den matrikel som en kloakledning fra Bjerreby Renseanlæg løber igennem, udtaget.

Svar:

Ved overgangen fra interesse- til graveområde vil der blive foretaget en afvejning af andre sektorinteresser. Her vil det bl.a. blive fastslået hvordan kloakledningen sikres. Region Syddanmark fastholder interesseområdet.

Nordfyns Kommune

Graveområde for sand, grus og sten ved Krogsbølle

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen bemærker at der inden for graveområdet er registreret flere lange og sammenhængende diger

Svar:

Tages til efterretning. Digerne placering har indgået i vurdering og afgrænsning af området i forbindelse med fremlæggelsen af forslaget

Mogens Suhr Lysholt

Mogens Suhr Lysholt bor umiddelbart op ad det eksisterende graveområde ved Krogsbølle, og han havde set frem til fredeligere omgivelser når dette område var gravet færdig. Derfor er han meget utilfreds med at graveområdet foreslås udvidet mod vest. Det vil betyde at hans grund bliver en lille ø i råstofgraveområdet. Han og hans familie har været plaget af råstofgravning så tæt på som 25 meter fra beboelsen i mange år. Gravningen medfører store støjgener, og store overjordsdynger hindrer udsynet. Han finder at en afstand på 25 m til beboelsesbygning er alt for lidt. 100 m ville gøre det mere tåleligt. Mogens Suhr ønsker endvidere at gravningen begyndes længst mod vest

Svar:

Region Syddanmark er klar over at råstofgravning kan medføre gener for naboer. På grund af befolkningstætheden i Danmark, er det ofte vanskeligt at udlægge råstofområder uden at der er boliger i nærområdet.

På baggrund af beboerens beskrivelse kan regionen se at han er særlig hårdt ramt.

Det er kommunerne der giver de konkrete gravetilladelser. I den forbindelse stiller kommunerne vilkår efter en konkret vurdering af forholdene med henblik på at begrænse generne bl.a. for beboelser i nærheden.

Jan Becher

Jan Becher er beboer i Lokalområdet. Han påpeger at der i den sydvestlige del af det nye område findes en lille skov der er en biologisk interessant biotop, der kunne fungere som "trædesten" når graveområdet ad åre efterbehandles til naturformål. Han ønsker derfor at det lille stykke skov ikke omfattes af udvidelsen af graveområdet. Jan Becher ønsker endvidere en samlet plan for efterbehandling af hele Krogsbølle graveområde.

Svar:

Skovstykket vest for Bederslev Landevej er ikke registreret beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3, der er heller ikke fredskovspligt på arealet, men det vil være Nordfyns Kommune der vurderer naturtilstanden på skovstykket i forbindelse med råstofsagsbehandlingen og i den forbindelse vurderer hvilke efterbehandlingsplaner og tiltag der skal til for at beskytte områdets natur og miljø i øvrigt.

Ærø Kommune*Forslag til nyt graveområde på Ærø***Svendborg Kommune**

har på vegne af Ærø Kommune opfordret Region Syddanmark til at udvide graveområdet ved Leby mod øst. Svendborg Kommune anslår at der kun er ressourcer til de kommende 4-5 år tilbage i det udlagte graveområde vest for.

Svar:

Udvidelse af graveområdet med 11,5 ha, vil efter Region Syddanmarks opfattelse indebære en fornyet høring. På den baggrund medtages arealet ikke som graveområde i Råstofplan 2012. Regionen er imidlertid indstillet på at behandle et tillæg for udvidelsen af graveområdet når Råstofplan 2012 er vedtaget.

Billund Kommune*Graveområde for sand, grus og sten ved Fruens Banke***Billund Kommune**

Billund Kommune ønsker graveområdet ved Fruens Banke udvidet med ca. 2,2 ha mod nord.

Svar:

Region Syddanmark har på kommunens forespørgsel udvidet graveområdet mod nord. Region Syddanmark har afgjort at udvidelsen af graveområdet ikke er miljøvurderingspligtig da den alene fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan.

Graveområde for sand, grus og sten ved Svollibjerg

Billund Kommune

Kommunen påpeger at beskyttelseszonerne til tre af Sdr. Omme Vandværks boreriger ligger inden for den sydlige ende af graveområdet ved Svollibjerg. Billund Kommune foreslår 300 meters beskyttelseszonerne udtaget af graveområdet.

Svar:

Region Syddanmark vurderer at der kan tages hensyn til borerigerne i forbindelse med kommunens råstofogsbehandlingsplan af en konkret ansøgning. Områdeafgrænsningen mod syd fastholdes.

Interesseområder for sand, grus og sten i Billund Kommune

Billund Kommune

Kommunen konstaterer at den lovede revision af interesseområderne ikke er sket endnu. Kommunen peger på problemer med indflyvningszonen til lufthavnen stilleområdet ved Randbøl Hede og Frederikshåb plantage.

Svar

Region Syddanmark beklager at man endnu ikke har nået at revidere interesseområderne i Billund Kommune. Det er korrekt at regionen havde til hensigt at gennemgå interesseområderne i det tidligere Ribe Amt, men man er kun nået de tre af de fire kommuner. Når resultaterne af råstofkortlægningen ved Grindsted foreligger, forventer Region Syddanmark at lave et tillæg til råstofplanen, hvori også interesseområderne beliggende mindre end 13 km. fra lufthavnen vil blive revurderet, herunder de nævnte områder.

Interesseområde for sand, grus og sten ved Frederikshåb Plantage

Preben Kristensen

Som nabo protesterer Preben Kristen mod interesseområdet, der grænser op til det fredede Randbøl Hede. Der er tale om et fredeligt område med en rig natur.. Han påpeger endvidere grundvandsinteresser og vejnettets begrænsede bæreevne. Desuden frygter han den tunge trafik og gener som støj, støv og forurening.

Svar:

Som det ses af svaret til kommunen ovenfor, forventes interesseområderne i kommunen revurderet. Det bemærkes samtidig at interesseområderne er en reservation, og at der før en eventuel udlægning af arealer til graveområder skal foretages en vurdering bl.a. af de interesser der nævnes.

Kolding Kommune

Råstofinteresseområder for sand, grus og sten ved Gelballe og Lejrskov

Kolding Kommune

Påpeger at områderne ligger i OSD bl.a. inden for kildefelterne til Trudsbro-vandværket, som forsyner halvdelen af Kolding By. Samtidig ligger området på flankerne af tunneldalsystemet fra Kolding til Lunderskov. På den baggrund vurderer kommunen at området ikke bør komme i betragtning som graveområde.

Svar:

Region Syddanmark vil fortsat fastholde arealet i råstofplanen da der er tale om et eksisterende interesseområde med en rimeligt veldokumenteret råstofforekomst. Dog er området reduceret på baggrund af en udpegning fra kommunen, så tunneldalens sider ikke medtages.

På et senere tidspunkt, når Naturstyrelsens kortlægning er offentliggjort, vil Region Syddanmark på ny vurdere om der er områder hvor grusgravning kan forenes med drikkevandsinteresserne. Først efter en sådan vurdering kan det komme på tale at udlægge arealet eller dele heraf som graveområde.

Råstofinteresseområder for sand, grus og sten ved Viuf og Almind**Kolding Kommune**

Kommunen anfører at råstofinteresseområdet ligger i område med særlige drikkevandsinteresser, og at der er beskyttede diger og gravhøje i området. Kommunen henstiller at hensynet til de nævnte interesser vejer tungt hvis interesseområdet på et tidspunkt vurderes med henblik på udlæg af graveområde.

Svar:

Udlægning af arealet som graveområde afventer fortsat færdiggørelse af Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning. Området fastholdes imidlertid som interesseområde for at sikre en forholdsvis veldokumenteret råstofforsource.

Når resultatet af Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning foreligger, vil Region Syddanmark revurdere interesseområdet.

Øvrige interesser, bl.a. de kulturhistoriske, vil også indgå i vurderingen.

Råstofinteresseområde mellem Ødis og Taps**Kolding Kommune**

Kommunen har i høringssvaret om forslaget til Råstofplan 2012 påpeget at området er beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser og lige udenfor indvindingsoplandet til Ødis Vandværk. Ødis Vandværk er beliggende i byområde og det kan derfor komme på tale at flytte vandværkets borer ind for OSD. Kommunen ønsker at de nævnte interesser vejer tungt, hvis interesseområdet på et tidspunkt vurderes med henblik på udlæg af graveområde.

Svar:

Region Syddanmark vil afvente resultatet af naturstyrelsens kortlægning. Indtil da fastholdes arealet som interesseområde.

Graveområde for sand, grus og sten ved Seest.**Kolding kommune**

Kommunen gør opmærksom på at den del af graveområdet ved Seest ikke er færdiggravet, og kommunen foreslår at denne del af graveområdet beholdes.

*Regionen har på baggrund af kommunens opfordring partshørt naboer, ejer og NCC.
Der er kommet bemærkninger fra:*

Christian Haugk og Lisbeth Rasmusen

De ønsker at regionen tidsbegrænser indvindingsperioden, således at et ikke udgravet lille restområde ikke unødigt forsinker den endelige reetablering af hele området.

Svar:

Region Syddanmark undlader at udtage den del af graveområdet der ligger syd for Vranderupej.

Det er kommunen der foretager den konkrete sagsbehandling. Region Syddanmark kan ikke stille vilkår for kommunens sagsbehandling. Det er således kommunen der gennem tilladelsesgivningen fastsætter graveperiodens længde. Regionen gør desuden opmærksom på at der allerede foreligger en indvindingstilladelse.

Foreslået graveområde ved Vester Nebel

Mette Brødsgaard og Svend Skov Poulsen

Mette Brødsgaard og Svend Skov Poulsen anmoder om at et område ved Vester Nebel medtages i Råstofplan 2012: Man er ikke enige i regionens begrundelse for ikke at tage området med. Området er beliggende tæt på eller i område med naturinteresser, men ved hjælp af en intelligent indvinding og efterbehandling, vil synligheden af indvindingen være minimal og området få tilført større værdier end i dag.

Svar:

Regionen er enig i at der er behov for flere graveområder i Kolding området, men de meget stærke landskabsinteresser i området betyder at råstofindvinding ved Vester Nebel ikke bør finde sted.

Interesseområde for sand, grus og sten ved Fovslet

Jens Leth-Pedersen

Jens Leth- Petersen anmoder om at området medtages i den kommende råstofplan. Der har tidligere været udvundet råstoffer fra området, samtidig mangler der råstoffer i Koldingområdet. Området er beliggende tæt på et område med naturinteresser, men ved hjælp af en intelligent indvinding og efterbehandling, vil synligheden af indvindingen være minimal og området få tilført større naturværdier end de der er i dag. Ejeren er indstillet på at gå i dialog med region og kommune for at sikre dette.

Svar:

Regionen finder fortsat at råstofferne ikke har en kvalitet og mægtighed der kan begrunde åbning af en ny råstofgrav set i forhold til de ulemper det vil medføre for omgivelserne, især på grund af de dårlige vejforhold i området. Der er samtidig alternative muligheder i Stepping og Sønderjylland. Området udlægges som interesseområde med henblik på indvinding på længere sigt, yderligere råstofkortlægning og stillingtagen til eventuel udlægning af graveområde på et senere tidspunkt.

Graveområde for sand, grus og sten ved Stepping

Lett Advokatfirma, på vegne af 14 beboere

Advokatfirmaet udtrykker på vegne af 14 beboere ønske om at graveområdet ved Stepping begrænses, herunder ved at udlægge en del af området til interesseområde – indtil der foreligger en revurdering af området med baggrund i grundvandsinteresser og infrastruktur og landskabelige værdier.

Svar

Området fastholdes som graveområde.

Området er vigtigt for forsyningen af trekantområdet og ressourcen er veldokumenteret. Regionen vurderer at de miljømæssige gener og risici ved råstofindvinding kan imødekommes ved Kolding Kommunes vilkår for indvinding og efterbehandling.

Vejle Kommune

Graveområde for sand, grus og sten ved Rostrup

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen bemærker at der er registreret lange digeforløb og gravhøje inden for interesseområdet og graveområdet.

Svar:

Region Syddanmark er opmærksom på gravhøje og i graveområdet. Det er kommunen der tager stilling til om der kan dispenseres inden for 100 m zonen omkring højene. I forbindelse med udlæg af graveområdet har Region Syddanmark vurderet at de pågældende kulturhistoriske elementer ikke vil betyde der i realiteten ikke kan indvindes råstoffer i området.

Vejle Kommune

Vejle Kommune bemærker at kommunen finder at forudsætningen om at graveområdet efterbehandles til ekstensivt jordbrug eller natur har karakter af en retningslinje for efterbehandling og derfor ligger inden for den kommunale kompetence.

Vejle Kommune har i et supplerende høringssvar den 12. oktober 2012 meddelt at Vejle Kommune ikke kan anbefale at området Rostrup Mose udlægges som råstofgraveområde, idet man ser udlægget som graveområde som en hindring for et miljøprojekt for området. Derfor ønsker de den del af området der er omfattet af projektet udtaget.

Svar:

Region Syddanmark er enig i at det er kommunens kompetence at stille vilkår i gravetilladelser. Region Syddanmark ændrer på den baggrund forudsætningen fra "... det efterbehandles til ekstensivt jordbrug eller natur" til "...efterbehandlingen tilgodeser natur- og grundvandsinteresser". Det vil betyde at vejle Kommune kan godkende en efterbehandling til intensiv landbrugsdrift hvis det forinden godtgøres at dette ikke vil have negativ indflydelse på natur og grundvand.

Vejle Kommune har i sit supplerende høringssvar beskrevet ændrede forudsætninger der gør at kommunen ikke længere kan anbefale en del af udlægget. Region Syddanmark vurderer at der ikke er nye oplysninger der gør at arealet ikke kan udlægges som graveområde.

DN Vejle-afdeling/Egtved-Give Lokalkomite

v/Anne Birgitte Leviser

Lokalkomiteen kan bifalde at graveområdet efter endt gravning udlægges til naturområde, men anser det som væsentligt, at de mulige gener for såvel lokale beboere som besøgende til det naturgenoprettede område minimeres i forbindelse med en evt. råstofindvinding.

Svar:

Regionsrådet vurderer at de miljømæssige gener og risici ved råstofindvinding kan begrænses med kommunens vilkår for indvinding og efterbehandling. Interesseområdet fastholdes.

Beboere på Nørupvej

Lisbeth Schmidt Kristensen, Carsten Sølund Kristensen, Katja Juul Nielsen og Jens Nielsen.

Har gjort indsigelse imod at grave området ved Rostrup udlægges. Graveområdet grænser op til de pågældende beboeres skel, og de frygter daglig gene i form af støj, støv, rystelser og i værste fald skade på bygninger. De forudser at værdien af deres ejendomme vil falde. De har skolesøgende børn, der benytter veje, hvor råstofgravningen kan medføre yderligere forringet trafiksikkerhed. Naturgenopretningsprojektet ligner "lokkemad" for at mildne stemningen omkring råstofplanen. Der stilles derefter en række spørgsmål

til Region Syddanmark og Vejle kommune, bl.a. er der stillet spørgsmål til regionen vedr. skader på ejendommen.

Svar:

Region Syddanmark er klar over at råstofgravning kan medføre gener for naboer. På grund af befolkningstætheden i Danmark, er det ofte vanskeligt at udlægge råstofområder uden at der er boliger i nærområdet.

Det er kommunerne der giver de konkrete gravetilladelser. I den forbindelse stilles vilkår, der kan begrænse generne bl.a. for beboelser i nærheden. Det er Region Syddanmarks vurdering at hensynet til områdets natur- og miljøinteresser og naboer kan varetages igennem de vilkår der stilles i den konkrete råstof-tilladelse. Der bør ikke ske skade på hverken ejendom eller andet som følge af råstofgravning.

Per S. Pedersen

Per S. Pedersen kan som lodsejer ikke acceptere forudsætningen for grusgravningen. Baggrunden er at han driver traditionelt landbrug med husdyr (mink), hvor der stilles store krav til udbringningsarealer. Han mener at kravet om ekstensivt landbrug vil ødelægge hans bedrift. På baggrund heraf ønsker han ikke råstofindvinding på sin jord.

Entreprenør Egon Bredvig

Ser med stor tilfredshed på at området i Rostrup er foreslået udlagt. Han er dog uenig i at det efterbehandlede område skal udlægges til ekstensivt landbrug eller natur og henviser til at der ikke vil blive gravet under grundvandsspejlet

Svar til lodsejer og ansøger:

Region Syddanmark har på baggrund af Vejle Kommunes høringssvar ændret formuleringen af forudsætningen for udlægget fra ”.. det efterbehandles til ekstensivt jordbrug eller natur” til ”..efterbehandlingen tilgodeser natur- og grundvandsinteresser”.

Det bemærkes samtidig at lodsejer som udgangspunkt selv bestemmer om der skal indledes råstofindvinding - også når arealet er beliggende i graveområde.

Der er desuden stillet en række spørgsmål som regionen vurderer bør rettes til Vejle Kommune.

Interesseområdet for sand, grus og sten ved Rostrup

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen bemærker at der er registreret lange digeforløb og gravhøje inden for interesseområdet det.

Vejle Kommune

Vejle Kommune understreger at kommunen finder interesseområdet unødigt stort. Udlægget giver alt for stor usikkerhed for beboerne i området og de kan være tvunget til at leve i denne uvished i alt for lang tid før en evt. gravning påbegyndes eller en kortlægning afkræfter råstofinteressen.

DN Vejle-afdeling/Egtved-Give Lokalkomite

v/ Anne Birgitte Leviser

Lokalkomiteen mener at interesseområdet er meget stort, lige som de problemer der knytter sig til råstofindvinding er meget store, Lokalkomiteen anmoder om at området udtages af planen.

Beboere på Hærvejen og Nørupvej

Søren og Selma Lindbjerg og Marianne Rostbøll Schmidt

Beboerne er bekymrede for drikkevandsinteresserne og er generelt meget betænkelige ved at der reserveres meget store arealer til råstofindvinding på baggrund af en meget tynd argumentation. De anmoder om at interesseområdet udtages af planen.

Svar til Vejle Kommune, Kulturstyrelsen, beboere og DN:

Et interesseområde er en arealreservation der skal sikret den fremtidige indvinding og hvis arealet skal blive graveområde skal det vurderes konkret i forhold til en række interesser, herunder de kulturhistoriske. Region Syddanmark har udlagt arealet på baggrund af en ansøgning. Regionen fastholder arealet, da der er en forventning om at der kan findes råstoffer, og der ikke er forhold der på forhånd umuliggør indvinding. Samtidig er forsyningssituationen i trekantsområdet så knap at der er behov for at reservere områder til råstofgravning på længere sigt.

Udvidelse mod vest af Sødover graveområde for sand, grus og sten

Kirsten Charlotte Jensen

Er som nærmeste nabo frustreret over at der har været gravet uden for graveområde Sødovers vestlige del uden tilladelse. Opfordrer Region Syddanmark og Vejle Kommune til at undersøge om udstedte regler er overholdt.

Svar:

Regionen og kommunen har været i dialog om sagen i en periode. Henvendelsen bør rettes til kommunen, der er tilsynsmyndighed.

Vejle Kommune

har anmodet om at udvidelsen reduceres med et areal i den nordlige del af hensyn til naboer, som har gener af støj, støv og vibrationer.

På baggrund af Vejle Kommunes forslag har regionen partshørt lodsejer og nabo. Der er kommet svar fra Kirsten Charlotte Jensen og Eigil Jensen A/S.

Kirsten Charlotte Jensen

Er helt enig i, at delarealet skal udtages af Råstofplanen 2012. Og er dermed også helt enig med Vejle kommune i, at det areal nord for den røde streg ikke skal være omfattet af et udlagt graveområde.

Eigil Jensen A/S

har svaret at efter drøftelse med Vejle Kommune kan firmaet acceptere den grænse Vejle Kommune har foreslået.

Svar:

Region Syddanmark har ændret afgrænsningen, så den svarer til Vejle Kommunes forslag

Sødover Øst forslag 1

Området umiddelbart øst for det eksisterende graveområde, vest for Gammelbyvej.

Orbicon på Vegne af Jens-Christian Geertsen

Orbicon har på vegne af Jens-Christian Geertsen A/S, der har foreslået området udlagt, kommenteret afslaget på ansøgningen om udlæg. Man pointerer at området ikke bør vurderes sammen med området der ligger længere mod øst, idet Jens-Christian Geertsen's ansøgte område ligger i direkte tilknytning til det eksisterende graveområde ved Sødover.

Der peges på at arealet indeholder en betydelig råstofressource af god kvalitet. Råstofgravningen skal ses som færdiggravning af den eksisterende ressource.

Orbicon citerer en udtalelse fra Miljøstyrelsen, hvor risikoen ved råstofindvinding sidestilles med landbrugets jordbehandling. På baggrund af geofysiske undersøgelser vurderes overjorden at være af begrænset tykkelse og at den derfor ikke udgør nogen væsentlig beskyttelse af grundvandet. Orbicon orienterer endvidere om at både indvinder og lodsejer er indstillet på at efterbehandle arealet til naturformål.

Svar:

Region Syddanmark er ikke uenig i at der er tale om væsentlige råstofinteresser i området.

Det ansøgte areal er på 26 ha, svarende til en større grusgrav. Der er derfor ikke tale om en egentlig færdiggravning af en ressource, der ellers ikke ville blive udnyttet, hvor gravning ellers ikke kan forventes iværksat.

Region Syddanmark fastholder af hensyn til grundvandsinteresserne at man vil afvente afslutningen af grundvandskortlægningen inden et eventuelt udlæg af graveområde. Baggrunden er at området ligger i indvindingsoplande til vandværker og generelle beskyttelsesinteresser for drikkevand (OSD).

Det ansøgte ligger inden for Indvindingsopland til Bredsten Vandværk. Kildepladsen til vandværket ligger inde i byen og det kan blive aktuelt at flytte kildepladsen inden for de nærmeste år.

Grundvandsmagasinerne under de ansøgte graveområder kan være særligt sårbare, hvis det i den geologiske kortlægning viser sig at der ikke er sammenhængende lerlag der kan yde beskyttelse. Der er for nærværende ikke tilstrækkelig viden om de geologiske forhold og de mulige lerlag, der kan beskytte drikkevandsressourcerne. Den igangværende grundvandskortlægning i området vil belyse dette inden for de nærmeste år.

Region Syddanmark ser ingen grund til at betvivle korrektheden af Orbicons tolkninger af overjordens tykkelse. På baggrund af de meget begrænsede informationer om beskyttende lag, kan det ikke udelukkes at den overjord, Orbicon omtaler kan være den eneste beskyttelse.

Sødober Øst Forslag 2

Området længst mod øst – øst for Gammelbyvej

Rambøll på vegne af Jørgen og Peter Olesen

Rambøll har på vegne af Jørgen og Peter Olesen som ejer arealet fremsendt et notat der konkluderer at råstofindvindingen vurderes ikke at påvirke vandindvindingen til vandværker, på baggrunden af afstand til borerne og dybden af disse. Det påpeges endvidere at miljøproblemer kan begrænses under gravningen og at der kan opstå et værdifuldt nyt naturområde som konsekvens af råstofgravningen.

Peter Olesen

Peter Olesen har endvidere protesteret mod at området ikke er udlagt som graveområde. Peter Olesen påpeger at der er fundet en grusforekomst i mindst 14 meters dybde og at man ikke er i kontakt med grundvandet, som i en nærliggende drikkevandsboring er 30 m under terræn.

Peter Olesen mener endvidere at råstofinteressen i området som er interesseområde for råstoffer burde gå forud for grundvandsinteressen.

Peter Olesen stiller endvidere spørgsmålstejn ved vurderingen af stenprocenterne i råstofgravene i Trekantområdet. Peter Olesen mener at mængderne er mindre end det forudsættes i råstofplanen.

Svar:

Region Syddanmark er ikke uenig i at der er tale om væsentlige råstofinteresser i området, men fastholder imidlertid - af hensyn til grundvandsinteresserne - at afvente afslutningen af grundvandskortlægningen inden et eventuelt udlæg af graveområde. Baggrunden er at området ligger i indvindingsoplande til vandværker og generelle beskyttelsesinteresser for drikkevand (OSD).

Det ansøgte ligger inden for Indvindingsopland til Bredsten Vandværk. Kildepladsen til vandværket ligger inde i byen og det kan blive aktuelt at flytte kildepladsen inden for de nærmeste år.

Grundvandsmagasinerne under de ansøgte graveområder kan være særligt sårbare, hvis det i den geologiske kortlægning viser sig at der ikke er sammenhængende lerlag der kan yde beskyttelse. Der er for nærværende ikke tilstrækkelig viden om de geologiske forhold og de mulige lerlag, der kan beskytte drikkevandsressourcerne. Den igangværende grundvandskortlægning i området vil belyse dette inden for de nærmeste år.

Peter Olesens angivelser af stenprocenter synes at stamme fra råstofplan 2008. Der er foretaget en ny beregning i forbindelse med Råstofplan 2012. Beregningerne er forbundet med en vis usikkerhed, men regionen finder at vurderingen er foretaget på et forsvarligt grundlag.

Foreslået graveområde ved Vester Hornstrup

Rambøll for Jørgen og Peter Olesen

Rambøll har udearbejdet et notat som svar på afslaget om ansøgning på arealet. Der er behandlet, bebyggelse og infrastruktur, landskab og fortidsminder, naturinteresser og vandmiljø. Der er samtidig redegjort for behovet for råstofindvindingsområder i Vejle-området.

Firmaet foreslår at der udarbejdes en reableringsplan der sikrer at området reableres i samme koter som nu. Grusgravningen vurderes ikke at påvirke habitatområdet i Grejs Ådal, og efter endt grusgravning kan arealet udlægges som naturområde. Det anføres at der er tale om et værdifuldt råstof og at området ligger godt i forhold til aftagere (Vejleområdet).

Svar:

Regionsrådet er enig i at området ligger godt for forsyning af Vejle-området. Regionen vurderer også at der er behov for flere graveområder i Vejleområdet, men fastholder at de miljømæssige gener og de meget stærke landskabsinteresser i området betyder at råstofindvinding ved Hornstrup ikke bør finde sted. Et af de vigtigste mål for at regulere råstofindvinding med råstofloven siden 1972 er således et ønske om at hindre råstofindvinding i de mest markante landskaber i Danmark, herunder i istidsdannelser med dalsystemer og åse.

Graveområde ved Vandel Mark

Billund Kommune

Billund Kommune ønsker graveområdet Vandel Mark, som er beliggende i Vejle Kommune, udtaget af råstofplanen på grund af konflikter mellem resort-turisme, udviklingsplanerne i Billund Kommune og råstofinteresser.

Svar:

Vejle Kommune har oplyst at der er søgt om tilladelse efter råstofloven inden for området. En VVM vurdering har vist problematisk vejadgang. Vejle Kommune oplyser at ansøger arbejder på at løse problemet. Samtidig er ansøger indstillet på at der laves tidsbestemte graveplaner, således at arealet tættest på Billund By graves først.

Region Syddanmark opfordrer Billund Kommune til at arbejde sammen med Vejle Kommune med henblik på lokalplanlægning og initiativer der kan facilitere, at gravning kan påbegyndes snarest således at arealet kan være færdiggravet i god tid inden resort-området skal tages i brug.

Esbjerg Kommune

Graveområde for sand, grus og sten ved Søhale

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen gør opmærksom på at der er registreret mange fredede gravhøje inden for området.

Svar:

Tages til efterretning. Digernes placering har indgået i vurdering og afgrænsning af området i forbindelse med fremlæggelsen af forslaget

Naturstyrelsen

Har gjort indsigelse med vetovirkning mod at der ikke er friholdt en korridor omkring rute 11, der løber gennem graveområdet. Indsigelsen kan frafalde såfremt en 100 m bred korridor omkring rute 11 nord for Kors Kroen udtages.

På baggrund af Naturstyrelsens indsigelse har regionen foretaget partshøring af lodsejere. Der er ikke modtaget svar.

Svar:

Graveområdet er reduceret med en 100m bred korridor, målt som 50m fra vejmidte af eksisterende hovedlandevej (Rute 11). Arealet er i stedet udlagt som interesseområde for at beskytte råstofressourcerne.

Janni Christensen

Ønsker at give sin utilfredshed med Råstofplan 2012 til kende. Familien er for nylig flyttet til området, og har valgt stedet på grund af den fri natur og den flotte udsigt, som de ikke ønsker ødelagt af råstofgravning. Det vækker også bekymring at der kan komme tung trafik, da hendes to børn gerne skulle kunne færdes trygt. Hun er samtidig bekymret for en negativ effekt på huspriserne i området.

Svar:

Region Syddanmark er klar over at råstofgravning kan medføre gener for naboer. På grund af befolkningstætheden i Danmark, er det ofte vanskeligt at udlægge råstofområder uden at der er boliger i nærområdet. Det er kommunerne der giver de konkrete gravetilladelser. I den forbindelse stilles vilkår, der kan begrænse generne bl.a. for beboelser i nærheden. Region Syddanmark er gennem råstofloven forpligtet til at sikre regionens forsyning med råstoffer. Særligt i Sydvestjylland er der mangel på grus. Regionen fastholder derfor udlægget på trods af de gener det vil medføre for beboelser i området.

Indvindingsoplande i Esbjerg Kommune der er sammenfaldende med råstofinteresseområder

Esbjerg Kommune finder det uhensigtsmæssigt at foretage råstofgravning indenfor en række interesseområder der er sammenfaldende med OSD-områder og indvindingsoplande.

Generelt vil Region Syddanmark se på om der er behov for at ændre eksisterende graveområder efterhånden som indsatsplanerne offentliggøres. Resultaterne af kortlægningen vil også indgå i Region Syddanmarks vurdering af muligheden for udlægning af kommende graveområder.

***Graveområde for sand, grus og sten ved Tjæreborg Mark
Esbjerg Kommune***

Kommunen påpeger at der i områdets efterbehandlede graveområder er mange strandtudser, og Esbjerg Kommune anser det for problematisk at genoptage gravningen på arealet.

Svar:

Udlægget fastholdes med henblik på udnyttelsen af restforekomster efter tidligere indvinding i tilknytning til eksisterende grusgrave. Regionsrådet vurderer at forsyning med råstoffer fra graveområder ved

Tjæreborg bør prioriteres højt på grund af nærheden til Esbjerg by, men at der er bindinger i form af fredskov, beskyttelseszoner omkring gravhøje og beskyttet natur i tidligere gravesøer.

Aktive grave uden for graveområder

Esbjerg Kommune har fremsendt oplysninger om aktive grave ved Spandet og ved Søhale som ikke er medtaget i råstofplanen

Regionen har modtaget afgrænsningen af områderne i efteråret 2012. Det ville have været hensigtsmæssigt at områderne var kommet med i råstofplanen. Det har desværre ikke været muligt at nå at medtage områderne.

Varde Kommune

Ansøgt graveområde ved Hesselmed

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen bemærker at der er registreret en lang række sammenhængende digestrukturer, men noterer sig at området ikke er medtaget i forslaget til Råstofplan 2012.

Svar:

Området medtages ikke i Råstofplan 2012.

Graveområde for sand, grus og sten ved Alslev

Varde Kommune

Varde Kommune mener fortsat at graveområdet bør reduceres ved at den nordvestlige del tages ud

Svar:

Området bibeholdes som graveområde, der kan være en restressource i kanten af det gamle graveområde.

Jytte Sørensen og Ejlf Christensen

Beboerne på Forumvej opfordrer til at Forumvejs bæreevne øges så den kan anvendes til tung trafik, og at den renholdes og holdes i stand under gravningen. Beboerne gør opmærksom på at vejen er en meget trafikeret skolevej, og at der vil komme flere skolesøgende børn de kommende år.

Svar:

Der er Varde Kommune der i forbindelse med håndhævelse af gravetilladelserne skal tilse at vejene er holdt rene. Det ligeledes vejbestyrelsen der sørger for at vedligeholde kommunens veje.

Bjarne Hansen

Er som beboer i lokalområdet bekymret for at få forringet udsigten og at huspriserne vil falde. Er desuden bekymret for omfanget af støjgener

Svar:

Region Syddanmark er klar over at råstofgravning kan medføre gener for naboer. På grund af befolkningstætheden i Danmark, er det ofte vanskeligt at udlægge råstofområder uden at der er boliger i nærområdet.

Det er kommunerne der giver de konkrete gravetilladelser. I den forbindelse stiller vilkår, der kan begrænse generne bl.a. for beboelser i nærheden.

Graveområde for kvartssand Vibæk-Hostrup

Varde Kommune

Kommunen mener at området bør reduceres så gravningen ikke kan påvirke heden nord for området.

DN Varde

v/Merete Vigen Hansen

DN har foreslået at graveområdet indskrænkes af hensyn til Alslev Hede, som både er fredet og beskyttet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3. DN er samtidig bekymret for stærk trafik ad Gl. Præstevej langs Alslev Hede.

På baggrund af høringsvarene har regionen foretaget partshøring af ejer og indvinder. Ejer og indvinder har ikke protesteret mod udtagelsen af det beskyttede område.

Svar:

Området reduceres så den fredede hede udtages af området. Det er kommunen der i forbindelse med en konkret ansøgning vurderer hvad der er nødvendigt for at sikre at det nærliggende naturområde ikke påvirkes af gravningen.

Ansøgning om graveområde ved Vibæk-Hostrup

Billum Vognmandsforretning

Har fremsendt ønske om udvidelse med 45 ha øst for det udlagte område ved Vibæk-Hostrup i Varde Kommune.

Svar:

Ansøgning om nye udlæg fremsendt efter vedtagelsen af forslaget, er ikke behandlet. Der vil være mulighed for at søge om tillæg. Arbejdet med et sådant tillæg kan påbegyndes, når råstofplanen er vedtaget.

Graveområde for sand, grus og sten ved Bastrup

Varde Forsyning og Varde Kommune

Varde forsyning og Varde kommune har i deres høringssvar givet udtryk for at råstofindvinding i Bastrup Plantage er problematisk i forhold til vandindvindingen i Carolinelund der ligger lige nedstrøms området. Siden høringsfasen har Varde Kommune behandlet en ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding i plantagen. Region Syddanmark vurderer derfor at synspunkterne vedrørende Bastrup Plantage ikke længere er aktuelle i forhold til Råstofplan 2012.

Nye interesseområder for sand grus og sten ved Kvong, Hindsig og Diagonalvejen

Varde Kommune

Varde Kommune har bemærket at disse nye interesseområder er sammenfaldende med kildepladser til flere vandværker og OSD. Kommunen oplyser at Naturstyrelsen er i gang med en sårbarhedskortlægning i området og Varde Kommune er ved at begynde på indsatsplanlægningen. Varde Kommune henstiller til at udlægningen af interesseområderne genovervejes.

Varde Forsyning

Varde Forsyning er bekymret over udlægget af et nyt interesseområde ved Kvong, da forsyningen har en kildeplads i området.

Svar til Varde Kommune og Varde Forsyning

På baggrund af vandforsyningssituationen i Varde Kommune har Region Syddanmark reduceret nye interesseområder for sand grus og sten således at de dele der ligger i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) eller indvindingsoplande til almene vandværker tages ud. De områder der ligger uden for fastholdes. Når indsatsplanerne på baggrund af Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning foreligger, vil Region Syddanmark revurdere hvor vidt der skal gennemføres udlæg af de resterende dele af områderne.

Interesseområder for ler ved Skovlund og Nordenskov

Varde Kommune

Kommunen udtrykker bekymring for at lerindvinding i de to interesseområder vil øge sårbarheden af de underliggende grundvandsmagasiner. Begge interesseområder ligger nær klidepladser til almen vandforsyning.

Svar

Regionen forventer i den kommende planperiode at opdatere lerkortlægningen i det tidligere Ribe Amt. I den forbindelse vil interesseområderne blive revurderet. Indtil da fastholdes de.

Interesseområder for ler og sand, grus og sten som overlapper indvindingsoplande til vandværker i Esbjerg Kommune

Esbjerg Kommune

Esbjerg Kommune påpeger at der er sammenfald mellem et interesseområde for sand, grus og sten øst for Rostrup i Varde Kommune og et indvindingsopland omkring Grimstrup (Diagonalvejen). Indvindingsoplandet berører også et lerinteresseområde. Diagonalvejen betragtes som et særdeles værdifuldt drikkevandsområde. Esbjerg Kommune oplyser at resultatet af Naturstyrelsens grundvandskortlægning af området formentlig snart foreligger. Esbjerg Kommune forventer at afgrænsningen af OSD ændres, særligt i den sydvestlige ende.

Svar:

De nævnte områder interesseområder ligger i Varde Kommune. På baggrund af vandforsyningssituationen i Varde Kommune har Region Syddanmark reduceret nye interesseområder for sand grus og sten således at de dele der ligger i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) eller indvindingsoplande til almene vandværker tages ud. De områder der ligger uden for fastholdes. Når indsatsplanerne på baggrund af Naturstyrelsens sårbarhedskortlægning foreligger, vil Region Syddanmark revurdere hvor vidt der skal gennemføres udlæg af de resterende dele af områderne.

Vejen Kommune

Graveområde for sand grus og sten ved Klelund Plantage

Vejen Kommune

Kommunen bemærker at graveområdet på 92 ha ikke forventes udnyttet i den nærmeste fremtid.

Svar

Region Syddanmark bibeholder arealet som graveområde da det er veldokumenteret og vil kunne graves på et senere tidspunkt.

Interesseområde for ler ved Sekær

Vejen Kommune

Kommunen bemærker at området ligger inden for Sekær Kildefelt, der er Esbjerg Forsynings største. 9 ud af 10 boringer ligger i interesseområdet.

Geologien i området er veldokumenteret: 5-10 m muld og smeltevandssand, herunder spredte, ikke sammenhængende lerlag af typisk 2 m tykkelse.

Indvindes der ler på arealerne, vil det således efterlade kildefeltet sårbart. Leret ligger desuden så dybt at det vanskelig gør indvinding.

Esbjerg Kommune

Sekær- kildeplads i Vejen Kommune anvendes af Esbjerg Forsyning til drikkevandsforsyning af Esbjerg By. Efter Esbjerg Kommunes vurdering, bør interesseområdet fjernes idet der umiddelbart forefindes andre mulige graveområder i umiddelbar nærhed heraf.

Esbjerg Forsyning

Esbjerg Forsyning gør opmærksom på at selskabets største og vigtigste kildeplads ligger centralt i det foreslåede interesseområde. Esbjerg Forsyning opfordrer til at området udtages af råstofplanen.

Svar til Vejen Kommune, Esbjerg Kommune og Esbjerg Forsyning

Region Syddanmark har forståelse for ønsket om at beskytte en bestående vigtig kildeplads.

Regionen har igangsat en opdatering af lerkortlægningen i det tidligere Ribe Amt. I den forbindelse vil interesseområdet blive revurderet. Indtil da fastholdes det.

Interesseområde for ler ved Gesten og Gejsing Skov

Vejen Kommune

Kommunen bemærker at interesseområderne for ler i det nordøstlige hjørne af kommunen er udlagt i et geologisk interessant dødislandskab. Kommunen ser derfor helst ikke at der sker lerindvinding i området.

Svar

Regionen forventer i den kommende planperiode at opdatere lerkortlægningen i det tidligere Ribe Amt. I den forbindelse vil arealet blive revurderet.

Interesseområder for ler og sand, grus og sten som overlapper indvindingsoplande til Vandværker i Esbjerg Kommune

Esbjerg Kommune

Esbjerg Kommune påpeger at der er sammenfald mellem et interesseområde på grænsen mellem Vejen og Esbjerg Kommuner og Bjøvlund indvindingsopland

Et lerinteresseområde omkring teglværket ved Gørding er sammenfaldende med Vejrup Indvindingsopland.

Bjøvlund indvindingsopland er et frit kvartært grundvandsmagasin. Esbjerg Kommune finder at råstofindvinding i det nærliggende interesseområde derfor bør foregå uden for Bjøvlund indvindingsopland, idet interesseområdet er beliggende hhv. udenfor og inden for indvindingsoplandet.

Esbjerg Kommune har endvidere interesser i drikkevandsforsyning fra Bøgeskov kildeplads.

Indvindingsopland omkring Sekær er sammenfaldende med en interesseområde for ler og et interesseområde for sand, grus og sten.

Svar:

Region Syddanmark henviser til at der ikke er foretaget en endelig interesseafvejning af råstofinteresseområder.

Generelt vil Region Syddanmark se på om der bliver behov for at ændre eksisterende graveområder efterhånden som indsatsplanerne på baggrund af naturstyrelsens sårbarhedskortlægning offentliggøres. Resultaterne af kortlægningen vil også indgå i Region Syddanmarks vurdering af muligheden for udlægning af kommende graveområder.

Haderslev Kommune

Graveområde for Sand, grus og sten ved Mølby

Haderslev Kommune

Haderslev Kommune har i deres høringsbrev bemærket at det fremgår af planforslaget at der er overskudsproduktion i Sønderjylland. På den baggrund finder kommunen at graveområder og interesseområder i Haderslev Kommune kan reduceres. Kommunen anbefaler at graveområdet ved Mølby udtages af råstofplanen.

Svar

Det er korrekt at forsyningen med sand, grus og sten rækker til mere end 24 år, hvis man ser alene på Sønderjylland. Regionsrådet tilstræber at der er råstofgrave der kan forsyne hver af de 4 underregioner: Sønderjylland, Sydvestjylland, Trekantområdet og Fyn. Imidlertid er dette ikke muligt i fuldt omfang, og Sønderjylland bidrager derfor til råstofforsyningen, f.eks. af trekantområdet og Sydvestjylland.

Graveområderne i Haderslev Kommune ligger forholdsvis tæt på de områder hvor der mangler sand, grus og sten.

På den baggrund finder regionen ikke at der er grundlag for at tage graveområder i kommunen ud, selv om Haderslev Kommune, som det anføres, kunne klare sig uden graveområdet ved Mølby. Af hensyn til forsyningen i regionen som helhed, er det derfor væsentligt at graveområdet bibeholdes

Interesseområde for Sand, grus og sten ved Oksenvad

Haderslev Kommune

Haderslev Kommune har foreslået at Region Syddanmark udtager den del af interesseområdet ved Oksenvad der ligger syd for Slevadvej af hensyn til landskabelige og geologiske interesser.

Svar

Denne del af interesseområdet er kortlagt og området er vigtigt for råstofforsyningen på længere sigt. På den baggrund ønskes interesseområdet fastholdt. Inden et eventuelt udlæg af området ved Oksenvad som graveområde skal der foretages en strategisk miljøvurdering som vil afveje råstofinteressen mod andre interesser.

Eksisterende råstofgrave ved Oksenvad, Hyrup og Neder Jerstal

Haderslev Kommune

Regionen har udlagt igangværende råstofgrave ved Oksenvad, Hyrup og Neder Jerstal i Råstofplan 2012. I høringssvaret bekræftes at kommunen også ønsker disse udlagt som graveområder.

Svar

Regionen har noteret sig bemærkningen.

Sønderborg Kommune

Graveområde for sand, grus og sten ved Gammelgård

Kim og Dorte Hagen Andersen

I høringssvaret udtrykkes bekymring for at gravning vil medføre udtørring af de to bække der løber langs graveområdet. Hvis det sker, vil det have stor betydning for fiskebestanden.

Det bemærkes at tilkørselsvejen er så smal at to lastbiler vil have svært ved at passere hinanden. Derfor mener man ikke regionens vurdering af at der er gode vejforhold er korrekt.

Som beboere nærvejen til det ansøgte udtrykkes der bekymring for at der kan opstå sætningsskader på huset. Der spørges til hvem der i givet fald skal betale.

Svar

Region Syddanmark fastholder udlægningen af arealet.

Regionen er opmærksom på at der er to værdifulde vandløb langs med graveområdet. Det er regionens vurdering, at vandløbenes tilstand kan sikres gennem vilkår i gravetilladelsen. Det er kommunen der skal behandle en eventuel ansøgning om gravetilladelse og stille vilkår, ligesom det er kommunen der er myndighed på vandløbsområdet.

Region Syddanmark har vurderet at der er gode vejforbindelser. Det er korrekt at der er et stykke til hovedvejen, ad en mindre vej, men regionen fastholder, at transport med lastbiler ikke vil umuliggøre anden trafik. Samtidig vil alternativet være kørsel fra graveområder i Aabenraa Kommune.

Det er regionens opfattelse at erstatning i som følge af sætningsskader ved transport på vejen vil henhøre under privatretlige forhold.

Tønder Kommune

Ansøgt graveområde for sand, grus og sten ved Rurup

Vibeke og Hans Jessen

Ansøger ønsker at Region Syddanmark skal revurdere beslutningen om ikke at udlægge området som graveområde i Råstofplan 2012.

Området er beliggende i god afstand fra naboer, og det forventes at arealet vil være færdiggravet i løbet af 5-6 år.

Ansøger bemærker at indsigt til graven vil være begrænset hvis de levende hegn bevares og foreslår at tilførsel af jordfyld i forbindelse med efterbehandling kan retablere landskabets karakter.

Svar:

Afvisning af ansøgningen fastholdes.

Region Syddanmark fastholder beslutningen om ikke at udlægge arealet til graveområde i Råstofplan 2012.

Det ansøgte er en del af de værdifulde landskaber i Tønder Kommuneplan. Regionen vurderer, at det ansøgte er i strid med de landskabelige interesser og at råstofindvindingen vil være meget synlig over store afstande i det åbne landskab langs Toftlund Bakkeø.

Aabenraa Kommune

Ansøgt graveområde for sand, grus og sten ved Røllum (Uge Nord)

Andr. Jensen

Firmaet gør indsigelse mod at matr. 121 Røllum udtages af råstofplanen. Der er efterladt en restforekomst som firmaet på et tidspunkt ønsker at udnytte.

Svar

Regionen fastholder at arealet udtages af råstofplanen. Regionen er klar over at der er efterladt en restforekomst under grundvandsspejlet.

Arealet ligger meget tæt på et nærliggende vandværks eneste boring. Regionen finder det i strid med drikkevandsinteressen at genoptage gravning under grundvandsspejlet.

Ansøgte graveområder for sand, grus og sten ved Røllum og Stubbæk

Andr. Jensen

Firmaet har ansøgt om udlæg af to graveområder ved hhv. Røllum og Stubbæk.

Svar

Regionen har valgt ikke at behandle forslag til nye graveområder der er indkommet efter forslaget til råstofplanen er sendt i høring. Det ville i givet fald have betydet, at der skulle udarbejdes et nyt råstofplanforslag. På grund af ressourcesituationen forventer regionen ikke at behandle tillæg til Råstofplan 2012 for områder i Sønderjylland. Firmaet henvises derfor til at genfremsende forslag til nye graveområder ved næste revision af råstofplanen.

Graveområde for sand, grus og sten ved Torp Plantage (Uge Nord)

Aabenraa Kommune

I forbindelse med VVM-tilladelsen til råstofgravning i Torp Plantage er der udarbejdet en grundvandsmodel som viser at grusgravning kan påvirke det nærliggende Natura 2000 område Hostrup Sø. Regionen opfordres derfor til at udtage området af planen.

Svar

Region Syddanmark har gransket grundvandsmodellen og vurderer ikke, at modellens resultater kan anvendes til at drage en så vidtgående konklusion, at råstofindvindingen bør frarådes.

Der er regionens synspunkt at der kan tages højde for risici ved råstofgravning i forhold til Natura 2000-området ved Hostrup Sø gennem vilkår i en eventuel gravetilladelse.

Region Syddanmark fastholder graveområdet

Graveområde for sand, grus og sten ved Perbøl

Aabenraa Kommune

Kommunen mener at udlægningen af arealet er overflødig, da regionen tidligere har vurderet at der i de nuværende graveområder i Aabenraa er ressourcer nok til 24 år.

Svar

Regionen har i forbindelse med indkaldelsen af idéer og en modtaget en ansøgning på arealet. Ved behandling af ansøgningen er der ikke truffet forhold, der sagligt kan begrunde et afslag.

Graveområder for sand, grus og sten ved Hønsnap og Kollund

Kulturstyrelsen

Kulturstyrelsen oplyser, at der er registreret diger, især i det nordlige område, men også i det sydlige.

Jörg Babilonski, på egne og 26 naboers vegne (Hønsnap)

Med henvisning til en tilladelse til erhvervs-mæssig råstofindvinding på arealet fra 2006, oplyses der at beboerne i området har haft en forventning om at grusgraven ville lukke ved tilladelsens udløb i 2016. Beboerne finder det u hensigtsmæssigt at udlægge allerede efterbehandlede arealer som graveområde da er dels må være en begrænset ressource og da de frygtes at vanskeliggøre en acceptabel efterbehandling.

Der har været gravet grus i ca. 40 år i Hønsnap. I stort set hele perioden har der været omfattende gener i form af støj, støv, ændrede vindforhold, trafik med tunge køretøjer og øget risiko på vejene. Der udtrykkes bekymring for faldende ejendomsværdi i nærområdet.

Såfremt gravningen i området skal fortsætte, anbefaler beboerne at der laves en ny tilkørsel til Hovedvej 8 for at skåne Hønsnap for den tunge trafik.

Der fremhæves at grusgravene ved Klipleve har en bedre trafikal beliggenhed i forhold til forsyningen af Sønderborg.

Svar til Jörg Babilonski

Det er almindelig praksis at indvindingstilladelser gives for 10 år ad gangen. Det betyder ikke nødvendigvis, at man kan være sikker på at råstofindvindingen ophører når de 10 år er gået. Hvis der stadig er råstoffer tilbage i området, vil der ofte blive givet en ny tilladelse. En af årsagerne til at råstofgraven er udlagt som graveområde er netop at Aabenraa Kommune påregner at skulle forny tilladelsen indenfor få år.

Det udlagte graveområde indbefatter arealer der tidligere har været gravet og nu er efterbehandlet. Der er en forventning om at der er efterladt en ikke ubetydelig restforekomst som det, med de metoder der anvendes i dag, vil kunne betale sig at indvinde. I forbindelse med at kommunen udarbejder en eventuel gravetilladelse på arealet, skal der udarbejdes en plan for efterbehandlingen.

Regionen er klar over at råstofgravning kan medføre gener i lokalområdet. Når kommunerne meddeler tilladelse til råstofgravning stilles en række vilkår. Nogle af disse har til formål at mindske de gener der er for naboerne. Det kunne fx være vilkår om etablering af støjvolde og bekæmpelse af støvdannelse.

Regionen har ikke mulighed for at anvise tilkørselsveje til eksisterende råstofgrave.

Det er korrekt at råstofgravene ved Klipleve er nærmere motorvejen. Regionen skal blandt andet sikre at forsyningssikkerheden opretholdes. Det vurderes at det bedst lader sig gøre ved at have flere indvindere.

Aabenraa Kommune

Kommunen mener at afgrænsningen af de to graveområder bør ændres. Kommunen har efterfølgende fremsendt forslag til den ændrede afgrænsning.

Svar til Aabenraa Kommune

Regionen fastholder afgrænsningen af begge områder. Det er regionens opfattelse at afgrænsningen af graveområdet ved Hønsnap er identiske med det der blev foreslået af Aabenraa Kommune i forbindelse med råstofplanens scopingfase.

Ved Kollund er der taget udgangspunkt i det foreslåede, men på grund af landskabelige forhold er der sket en reduktion mod syd og vest.